

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ADANA’NIN ALADAĞ İLÇESİNDE KIZ
ÖĞRENCİ YURDUNDA MEYDANA GELEN
ELİM YANGIN VAKASININ ARAŞTIRILMASI
VE BENZER ACILARIN BİR KEZ DAHA
YAŞANMAMASI VE KAMUSAL EĞİTİM
VE BARINMA HAKLARININ TÜM
ÖĞRENCİLERİMİZ İÇİN GÜVENCE
ALTINA ALINIP YAYGINLAŞTIRILMASI
İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN
BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

3’üncü Toplantı
9 Mart 2017 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi’nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.- İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı Dernekler Denetçisi Mahmut Esat Gürses’in kurumsal yapıları, dernekler mevzuatı ve Aladağ Yurt ve Okul Talebelerine Yardım Derneği hakkında sunumu

2.- İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı Müdür Yardımcısı Atillah Eleşkirtli’nin yangın konusundaki yönetmelikler ve yurt olarak kullanılan binalarda yapılan denetimler hakkında sunumu

**ADANA’NIN ALADAĞ İLÇESİNDE KIZ ÖĞRENCİ YURDUNDA MEYDANA GELEN
ELİM YANGIN VAKASININ ARAŞTIRILMASI VE BENZER ACILARIN BİR KEZ
DAHA YAŞANMAMASI VE KAMUSAL EĞİTİM VE BARINMA HAKLARININ TÜM
ÖĞRENCİLERİMİZ İÇİN GÜVENCE ALTINA ALINIP YAYGINLAŞTIRILMASI İÇİN
ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS
ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

**3’üncü Toplantı
9 Mart 2017 Perşembe**

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Adana’nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının Araştırılması ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması ve Kamusal Eğitim ve Barınma Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 11.03’te açıldı.

İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı Dernekler Denetçisi Mahmut Esat Gürses tarafından, kurumsal yapıları, dernekler mevzuatı ve Aladağ Yurt ve Okul Talebelerine Yardım Derneği,

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı Müdür Yardımcısı Atillah Eleşkirtli tarafından, yangın konusundaki yönetmelikler ve yurt olarak kullanılan binalarda yapılan denetimler,

Hakkında birer sunum yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 13.48’de toplantıya son verildi.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

9 Mart 2017 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Fatma Güldemet SARI (Adana)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail TAMER (Kayseri)

SÖZCÜ: Leyla ŞAHİN USTA (Konya)

KÂTİP: Ayhan GİDER (Çanakkale)

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyelerimiz, çok değerli misafirler; öncelikle burada bulunan kadınlarımızın dün kutladığımız 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tekrar kutluyorum. Bütün kadınlarımızı sevgiyle kucaklıyorum.

Komisyon çalışmalarımızın 2'nci toplantısını geçen hafta gerçekleştirmiştik, bugün 3'üncü toplantısını yapıyoruz. Bugün de çok değerli bürokratlarımızı dinleyeceğiz.

Bugün Komisyonumuzda görüşlerini belirtecek ve bilgi aktarımında bulunacak olanlardan İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanı Sayın Yılmaz Doruk'u ve yine İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığından Atilla Eleşkirtli'yi dinleyeceğiz.

İki konuşmamızın süresinin yaklaşık toplamda iki saat süreceğini ve soru-cevapla birlikte yeterli bir zaman diye düşünüyorum.

Ben değerli basın mensubu arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Yılmaz Bey'le birlikte toplantımızın ilk sunumunu alıyoruz.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Sayın Başkan, kıymetli Komisyon üyeleri; ben öncelikle saygılarımı sunuyorum.

Efendim, ben konuşmamıza başlamadan önce öncelikle bu elim kazada hayatlarını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Komisyonumuzun talebi üzerine derneklerin kurulması, işleyişi, denetimine ilişkin hazırlığımızı yaptık, birazdan Komisyonumuza arz edeceğiz.

Sunumumuzu birimizden uzman arkadaşımız, yardımcımız Mahmut Esat Gürses'le birlikte yapacağız.

Efendim, sorularınıza talimatlarınız ve usulleriniz doğrultusunda gerek sunum sırasında gerek sunum sonrasında, nasıl takdir ederseniz, cevap vermeye çalışacağız birlikte arkadaşımızla.

BAŞKAN – Sunumun gidişatına göre bakarız Başkanım. Araya girmek yerine genelde sunumun sonunda soru-cevap şeklinde yapıyoruz. Çok ekstra bir durum olmazsa sunumunuz bittikten sonra soru-cevap kısmına geçeriz.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Efendim, izniniz olursa sunumumuza başlıyoruz Mahmut Bey’le birlikte.

BAŞKAN – Buyurun.

II.- SUNUMLAR

1.- İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı Dernekler Denetçisi Mahmut Esat Gürses’in kurumsal yapıları, dernekler mevzuatı ve Aladağ Yurt ve Okul Talebelerine Yardım Derneği hakkında sunumu

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI DERNEKLER DENETÇİSİ MAHMUT ESAT GÜRSSES – Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri; sunumumuzda kısaca kurumsal yapımız, görevlerimiz, derneklere ilişkin istatistiki verilerden kısaca bahsederek derneklerle ilgili şu an uygulamakta olduğumuz mevzuat, derneklerin özellikle denetim konusu ve en sonunda da Aladağ Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneğiyle ilgili bilgileri aktaracağız.

Dernekler Dairesi Başkanlığımız, bilindiği üzere -daha önce güvenlik birimleri tarafından yürütülen derneklerle ilgili iş ve işlemler- 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat Kanunu’nda değişiklik yapılarak Bakanlığımızın ana hizmet birimi olarak kurulmuş, 2003 yılından bugüne hâlen hizmetlerine devam etmektedir. Merkezde Dernekler Dairesi Başkanlığı olarak kurulan bu yapı, illerde il dernekler müdürlüğü, ilçelerde ilçe dernekler büro şefliği olarak teşkilatlanmıştır. Ayrıca, merkezde dernekler denetçilerinden oluşan denetim birimimiz bulunmaktadır. Hizmetlerimiz merkezde 91 ve taşrada 713 olmak üzere toplam 804 personel tarafından yürütülmektedir. Merkez personelimiz arasında 27 dernekler denetçisi ve 15 dernekler denetçi yardımcısı olmak üzere toplam 42 denetim elemanımız şu an fiilen görev yapmaktadır.

Başkanlığımızın görevlerine kısaca bakmak istersek:

Dernekler ve uluslararası nitelikteki teşekküller ile yabancı STK, vakıf ve kâr amacı gütmeyen kuruluşların, kuruluş ve faaliyetleriyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

Sendika ve siyasi partilerle ilgili Bakanlığa verilen iş ve işlemleri yürütmek,

Dernekleri, üst kuruluşları, birlikleri ve yabancı STK’ların şubelerini denetlemek,

STK’ların faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik olarak eğitim ve rehberlik faaliyetlerinde bulunmak, projeler geliştirmek ve derneklere proje karşılığı yardımda bulunmak,

Yardım toplamayla ilgili iş ve işlemleri yürütmektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ülkemizde son on yıllık dönemde demokratikleşme ve sivilleşme yönünde çok önemli reformlar yapılmış, sivil toplumun gelişimi adına da birçok yeniliğe imza atılmıştır. Bu çalışmaların sonucu kısa sürede alınmış, son on üç yıllık dönemde STK’ların kapasitesi artmış ve sayılarında da yaklaşık yüzde 50’lik artışla bugün itibarıyla faal dernek sayısı 109.549’a ulaşmıştır.

Kısaca, yıllar itibarıyla dernek sayılarındaki değişimi de sizlere dağıtılan sunularda görmektesiniz. Aynı zamanda, ülkemizde coğrafi bölgelere göre dernek oranları ve nüfus oranları ile dernek oranlarının karşılaştırmaları da yine ilgili tablomuzda görülmektedir.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

Yine, biraz önce ifade ettiğim bu 110 bine yakın derneğin neveleri olarak bir istatistik şu an yansıda görülmekte. Mesleki ve dayanışma dernekleri bu grup içerisinde en önemli, en fazla sayıda olan grubu oluşturmakta; sırasıyla bunu spor ve sporla ilgili dernekler, dinî hizmetlerin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyet gösteren dernekler, eğitim, araştırma dernekleri -ki bugün üzerinde konuştuğumuz konuşacağımız dernek de yine bu eğitim, araştırma dernekleri nevisinde yer almaktadır- insani yardım dernekleri izlemekte ve izlediğiniz gibi, gördüğünüz gibi diğer şekilde dağılımı mevcut derneklerimizin. Bu 110 bine yakın derneğin dağılımını görmektesiniz.

Başkanlığımız gerek merkez gerek il teşkilatları, taşra teşkilatlarıyla derneklerin iş ve işlemlerini yürütürken, Anayasa'mızın 33'üncü maddesi olmak üzere, 5253 sayılı Dernekler Kanunu, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu, 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu, 3335 sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun, 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun, 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit, Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanun, öncelikle bunlar olmak üzere, derneklerimizin iş ve işlemlerini yürütürken bu temel kanunlar, bu mevzuat çerçevesinde süreç devam ettirilmektedir.

Dernek kurma özgürlüğü Anayasa'mızın "Temel haklar ve ödevler" başlıklı kısmında düzenlenmiştir. Anayasa'mızın "Dernek kurma hürriyeti" başlıklı 33'üncü maddesine göre: "Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir.

Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz.

Dernek kurma hürriyeti ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir."

Mevzuatımızda "dernek" dediğimiz zaman ne anlıyoruz? Bunun bir tanımına bakarsak "Dernekler, en az yedi gerçek kişinin kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları, tüzel kişiliğe sahip kişi topluluklarıdır." Bu ifade, Türk Medeni Kanunu'muzun 56'ncı maddesinde tanımlanmıştır. Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir. Dernek kurucularının fiil ehliyetine sahip olması gerekli ve yeterlidir. Dernekler, kuruluş bildirimini, dernek tüzüğünü ve gerekli belgeleri yerleşim yerinin bulunduğu yerin en büyük mülkî amirine verdikleri anda tüzel kişilik kazanırlar. Kuruluş bildirimi ve belgelerin doğruluğu ile dernek tüzüğü, en büyük mülkî amir tarafından altmış gün içinde dosya üzerinden incelenir. Kuruluş bildiriminde, tüzükte ve belgelerde kanuna aykırılık veya noksanlık bulunmaz ya da bu aykırılık veya noksanlık belirli sürede giderilmiş bulunursa; durum derneğe yazıyla bildirilir ve dernek, dernekler kütüğüne kaydedilir. Bu hâlde tüzel kişilik kazanmış olan dernek de çalışmalarına başlamış olacaktır.

Yine, kanuna göre derneklerin zorunlu olarak genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulu organlarını oluşturmaları gerekmektedir. Ancak dernekler bu zorunlu organlar dışında başka organlar da yani ihtiyari organlar da oluşturabilirler. "Disiplin Kurulu, Haysiyet Divanı, Onur Kurulu" adı verilen bu şekilde ihtiyari organların da oluşturulması mevzuatımızda düzenlenmiştir. Ancak bu organlara zorunlu organların görev, yetki ve sorumlulukları devredilemeyecektir.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

Dernekler, amaçlarını gerçekleştirmek üzere, tüzüklerinde belirtilen çalışma konuları ve biçimleri doğrultusunda faaliyette bulunurlar. Yani, tüzükte belirtilmemiş bir çalışma konusu ve faaliyet biçimi dernekler tarafından gerçekleştirilemeyecektir. Dernek faaliyetleri ile ilgili yasak ve sınırlamalara aykırılık hâlinde, Cumhuriyet savcısının istemiyle mahkemece faaliyetten alıkoyma kararı verilebilir. Bu faaliyetten alıkoyma kararı bildiğiniz üzere olağanüstü hâl dönemlerinde ve olağanüstü hâl kanuna göre mülki idare amiri tarafından da uygulanabilmektedir.

Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaç ve bu amacı gerçekleştirmek üzere sürdürüleceği belirtilen çalışma konuları dışında faaliyette kesinlikle bulunamazlar. Anayasa ve kanunlarla açıkça yasaklanan amaçları veya konusu suç teşkil eden fiilleri gerçekleştirmek amacıyla dernek kurulamaz. Askerliğe, millî savunma ve genel kolluk hizmetlerine hazırlayıcı öğretim ve eğitim faaliyetlerinde bulunamaz, bu amaçları gerçekleştirmek üzere kamp veya eğitim yerleri açamazlar. Üyeleri için özel kıyafet veya üniforma kullanamazlar.

“Derneklerin, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, eğitim ve öğretim faaliyetleri için yurt, pansiyon; üyeleri için lokal açmaları ve lokallerinde alkollü içki kullanılması ile bu tesislerin işletilmesi mülki idare amirinden izin almalarına bağlıdır.” Dernekler Kanunu’nun 26’ncı maddesinde düzenlenen hükme göre. Derneklerin eğitim ve öğretim faaliyetleri için yurt açmaları ve bu yurtların devri, nakli, kapatılması ile bunların idaresi, işletilmesi ve denetlenmesi gibi hususlar 3 Aralık 2004 tarihli ve 25659 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Özel Öğrenci Yurtları Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Bu yurtlara izin verilmesi, denetlenmesi ve diğer tüm iş ve işlemleri Millî Eğitim Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatlarının görev, yetki ve sorumluluğu altındadır.

Derneklerin denetimi konusunda mevzuatımız öncelikle derneklerde iç denetimi esas almıştır. “Genel kurul, yönetim kurulu veya denetim kurulu tarafından bu iç denetim yapılabileceği gibi, bağımsız denetim kuruluşlarına da denetim yaptırılabilir. Denetim kurulu; derneğin iş ve işlemlerini dernek tüzüğünde tespit edilen esas ve usullere göre ve bir yılı geçmeyen aralıklarla denetler ve denetim sonuçlarını bir rapor halinde yönetim kuruluna ve toplandığında genel kurula sunar.” Bu, mevzuatımızda düzenlenmiş bir hükümdür. Her derneğin denetim kurulunun bu şekilde yılda bir defa denetimi mutlaka ve mutlaka yapması, ifade edildiği gibi, bunu toplandığında derneğin bütün üyelerinin oluşturulduğu, yer aldığı genel kurulun bilgisine sunması mevzuatımızda bir zorunluluk olarak ifade edilmiştir. Bu, derneklerde iç denetimi daha aktif hâle getirmenin de, daha fonksiyonel hâle getirmenin de bir hukuki sonucu olmuştur.

Dernekler, yıl sonu itibarıyla faaliyetlerini, gelir ve gider işlemlerinin sonuçlarını düzenleyecekleri beyannameyle her yıl nisan ayı sonuna kadar mülki idare amirliğine vermekle yükümlüdürler. Gerekli görülen hâllerde, ancak derneklerin tüzüklerinde gösterilen amaçlar doğrultusunda faaliyet gösterip göstermedikleri, defterlerini ve kayıtlarını mevzuata uygun olarak tutup tutmadıkları İçişleri Bakanı veya mülki idare amiri tarafından denetlenebilecektir. İçişleri Bakanı bu denetim yetkisini merkezde mülkiye müfettişleri, dernekler denetçileri tarafından kullanmakta, illerde de valiler yine il dernekler müdürlüğü bünyesinde yer alan ya da yine uzmanlık alanına göre ilgili diğer il müdürlüklerinin personelinden de yararlanmak suretiyle bu denetimleri yaptırabileceklerdir. Kamu yararı statüsü bulunan, Bakanlar Kurulunca kamu yararına çalışan dernek statüsü verilmiş olan derneklerde ise en

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

az iki yılda bir denetim zorunluluğu getirmiştir kanunumuz. Dolayısıyla, bu derneklerimiz yani kamu yararı statüsü taşıyan derneklerimiz periyodik olarak iki yılda bir denetime tabi tutulmaktadır.

Bunun dışında, mevzuatta kamuya yararlı dernekler haricinde bulunan derneklerimiz periyodik denetime tabi tutulmamaktadır. Bunlar için beyan esaslı getirilmiş, beyanname usulü getirilmiş, bu beyannamelerinde her türlü bilgileri, her türlü işlemleri, hesapları, faaliyetleri alınmak suretiyle derneklerimizin takibi yapılmakta ve yine bu kapsamda adli ve idari mercilerden gelen denetim, inceleme ve araştırma istekleri, ihbar ve şikâyetler üzerine de Bakanlığımız ve valiliklerimizin tabii ki, muhakkak ki denetim yetkisi saklı tutulmaktadır. Biraz önce de ifade ettiğim gibi bu denetimler mülkiye müfettişleri, dernekler denetçileri ve illerde valiliklerce yapılmaktadır. 2016 yılında denetçiler tarafından yani merkezden 187 derneğin, valilikler tarafından da 6.839 olmak üzere, 7.026 derneğin denetimleri yapılmıştır. Tabii, bu 110 bine yakın dernek içerisinde bu sayı dikkati çekiyor olacaktır muhakkak. Burada ifade edildiği gibi derneklerin, mutlaka ve mutlaka devlet tarafından bir sivil toplum kuruluşu olarak görülen derneklerin denetimi esas alınmamış ve özellikle bu beyan usulü üzerinden yapılmaya çalışılmakta ve gerek görülen hâllerde de bu denetim yetkisi kullanılmaktadır.

Bakanlığımız ve taşra teşkilatı tarafından yapılan dernek denetimlerinde denetimin yapıldığı derneğin -şayet bugün örneğinde olduğu gibi, bugün üzerinde çalışacağımız dernekte olduğu gibi- öğrenci yurdunun bulunması hâlinde dernek tarafından açılmış olan öğrenci yurdu için gerekli izin belgesinin alınıp alınmadığı, bu öğrenci yurdunun gelir ve gider işlemlerinin mevzuata uygun olarak yürütülüp yürütülmediği Bakanlığımız tarafından yürütülen, Bakanlığımız penceresinden, yönünden bakılan denetimin temelini oluşturmakta. Yani, burada izin belgesi alınmış ise bizim denetçilerimiz bunu görmekle yetinmekte, bu usulüne göre mi alınmış, bunun detaylarına, bizim açımızdan yani bizim görev ve yetkilerimiz açısından girmemektedirler. Denetimler neticesinde izinsiz olarak öğrenci yurdu işletildiğinin tespiti hâlinde dernek yöneticilerine idari para cezası verilmesi ve izinsiz açılan tesisin kapatılması hususlarında gerekli işlemlerin yapılması yine mevzuatımızda öngörülmüştür.

Aladağ Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneğine baktığımızda, kısaca, derneğin 1978 yılında kurulduğunu görmekteyiz. Dernek Tüzüğünde derneğin amacı: “Tüm insanların maddi ve manevi yönden gelişmelerinin sağlanması ve okul öncesi, ilkököl, ortaokul, lise, yükseköğretim ile her kademedeki ve alandaki örgün ve yaygın eğitim gören öğrencileri ve ihtiyaç sahiplerini her bakımdan korumak, onlara maddeten ve manen yardımcı olmak, eğitim, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak” olarak belirtildiğini görmekteyiz bu söz konusu derneğin tüzüğünde kuruluş amacını. Yine, bu derneğin tüzüğünde yer alan çalışma konuları arasında “öğrenci yurt veya pansiyonları açmak ve işletmek” faaliyetinin de bulunduğunu görmekteyiz.

Bilindiği üzere, derneğe Adana Valiliği tarafından ortaöğretim kız öğrenci yurdu açma izni verilmiş, ancak meydana gelen elim yangın vakasından sonra derneğin kız öğrenci yurdu Adana Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından süresiz olarak kapatılmıştır.

Yine, bu adı geçen derneğin denetimi Valilik makamının en son 14 Aralık 2016 tarihli onaylarıyla yapılmış, denetimde dernekler mevzuatına aykırı işlemler tespit edilerek, özellikle bunlar usul hatalara şeklinde olmuş, dernek tüzel kişiliği üzerinde yapılmış çünkü bu denetim, bu usul hataları yüzünden de dernek yöneticilerine gerekli idari işlemler uygulanmıştır.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Mahmut Bey, teşekkür ederiz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI DERNEKLER DENETÇİSİ
MAHMUT ESAT GÜRSER – Sağ olun efendim.

BAŞKAN - Yılmaz Bey, ekleyeceğimiz bir şey var mı?

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Komisyonun talebi doğrultusunda olabildiğince zamana da riayet etmek üzere sunumumuzu arz ettik. Sayın vekillerimizin, Komisyon üyelerimizin sorularına hazırız efendim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz sunumunuz için.

Şimdi önce Komisyon üyelerimizin soruları var.

Deniz Hanım, buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, sunum için çok teşekkür ediyorum.

Aslında bundan önce kurulmuş olan, çocukları istismarlardan korumak amacıyla kurduğumuz bir araştırma komisyonu var. Ben orada da bulunmanızı istemiştim yani talepte bulunmuştum, keşke orada da olsaydınız çünkü o da bildiğiniz gibi belli derneklerin, vakıfların isminin karıştığı bir olaydı. Ama, iyi ki bugün buradasınız, en azından orada soramadıklarımı burada sorma şansını bulacağımı düşünüyorum.

Çok güzel bilgiler sundunuz bana, önceki yetişemediğim yere de baktım. Bu arada, Türkiye'deki derneklerin aşağı yukarı mevcudunu da sunmuşsunuz ve bu derneklerin hangi yönde kurulduğuyla, kuruluş itibarıyla hangi ilkelere yakın olduğuyla ilgili de bilgi vermişsiniz. Bunlar için de teşekkür ediyorum. Ama, ben merak ediyorum; şimdi, burada, kurulan derneklerin sayısı var, oranları var evet bu tabloda olan, ne için kurulduğu da var. Peki, bu derneklerin kurdukları yurtların sayısı nedir? Bölgelere göre kaç tane yurtları var, bunların da bilgisini ben almayı rica ediyorum sizden, talep ediyorum.

Yine, yurtlardan ayrı bir de maalesef aslında yasaya da uygun açılmayan evler var ki bu evler biliyorsunuz bundan önce Fetullahçı terör örgütü tarafından da çok kullanılan yöntemlerdi, bu evlerde çocuklar bir şekilde eğitilirdi. Bu evlerin tespit edilmesi ve tespit edildikten sonraki yaptırımlar, bu noktadaki çalışmalarınız nelerdir, bunları da öğrenmek istiyorum çünkü hiçbir denetimleri yok ve çocuklar burada. Sadece Karaman'da mesela cinsel istismar olayı vardı ama bu çocuklar siyasi, ideolojik istismara da maruz kalıyorlar bulundukları yerlerde, onun için çok önemli.

Yine, iki yılda bir denetimin yapıldığını ifade ettiniz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI DERNEKLER DENETÇİSİ
MAHMUT ESAT GÜRSER – Kamu yararı statüsü bulunan...

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Derneklere ait olan yurtların veya derneklerin iki yılda bir denetiminin yapıldığını ifade ettiniz. Tabii, bu denetimi yapan arkadaşlarımız da çok önemli. Açıkçası siz de takdir edersiniz ki uzun yıllardır derneklerin eğitiminden geçen insanlarımız, bireylerimiz var.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

Ben denetimi yapacak olan arkadaşların denetimini yapacağı vakıflarla, derneklerle ilişkili olmasını çok da etik bulmuyorum. Yani, oradan yetmişmiş gelmiş denetimlerinde ne kadar objektif olabilir, ne kadar devlet ilkelerini tamamen gözetebilir açıkçası o konuda benim bazı kaygılarım var. O sebeple denetimi yapacak olan arkadaşların da aldığı eğitime, alana hâkimiyetine, aynı zamanda da önceki yaşamına bakarsak eğitimden geçtiği dönemler, bulunduğu dernekler dikkate alınırsa en azından bundan sonra bir 15 Temmuz olayı daha yaşamayız diye ümit ediyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum verdiğiniz bilgiler için.

BAŞKAN – Yılmaz Bey, cevabı sonra mı verirsiniz?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Efendim, elimizdeki bilgilerden verebildiğimiz kadar cevaplandırmaya çalışalım.

BAŞKAN – Daha sonra yazılı da eksik kalan yerleri alırsanız yani sayısal rakamları.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Yazılı olarak da verelim, evet, efendim.

Yaklaşık bu yurtların sayısı, derneklere ait yurtların sayısı -tabii kabaca ilk elimizdeki bilgiler- 3.160 civarında ama tabii, Millî Eğitim Bakanlığı bizzat bunları takip ediyorlar. Orada bir farklılık da çıkabilir. Bizdeki bilgilere göre -çünkü yıllık aldığımız beyannameleri var derneklerin- 3.160 civarında, bu, derneklerin verdiği beyannamelere dayanarak ifade ettiğimiz rakam. O muhtemeldir, sonradan açmış olabilirler, kapatmış olabilirler, bu beyan aradaki süreden ve o beyan dışında da olma ihtimali her zaman var efendim. Kesin bilgiler Millî Eğitim Bakanlığında. Çünkü bu yurtların açılmasına izinleri Millî Eğitim Bakanlığı veriyor. Her ne kadar dernek yurdu ise de bunların açılması, standartlarının takibi Millî Eğitim Bakanlığı ve illerde mülki idare amirlikleri tarafından yürütülüyor, il millî eğitim müdürlükleri.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Kaçak olan yurtlar, evlerle ilgili çalışmalarınız neler?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Biz dernekler birimi olarak... Hangi derneklerin ne tür tesis açacağı sayılmış kanunumuzda, onun dışında bir tesis açmaları söz konusu olamaz zaten. Bizim yaptığımız denetimlerde böyle bir tespit ortaya konulursa, tespit edersek doğrudan ilgiliye, sorumluya, hangi kuruluşu ilgilendiriyorsa oraya bildiririz gerekli işlemler yapılsın diye. Ama dernekler hukukunda ev açmak gibi bir uygulama yok. İlgili birimler bunu tespit ettikleri takdirde, mülki idare amirlikleri, valilikler bunun tabii ki gereğini yaparlar.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Bir öneride bulunmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Biliyorsunuz, okullarda rehber öğretmenler görev yapıyor, aşağı yukarı her okulda artık var, tamamen bulunmasa da. Bu rehber öğretmenlerimiz okullarda öğrencilerin bilgilerini tutan formlar doldururlar. Bu formlar içerisinde öğrencinin aile bilgilerine, nerede barındığına, ne kadar harçlık aldığına, odasının özelliklerine kadar her şey vardır. Benim sizden talebim, İçişleri Bakanlığı olarak, tabii ki dernekler birimi olarak belki de bu konuya çok hâkim olmayabilirsiniz veya direkt bu konuya müdahale edemeyebilirsiniz ama benim sizden ricam, eğer okulların rehber öğretmenleri tarafından toplanan bu formlara ulaşma, onlarla bilgi alışverişi yapma şansınız olursa bu

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

çocukların ailelerinin yanında mı barındıklarını ya da başka yerlerde mi yaşadıklarını, kaldıklarını ayırt edebilirsiniz. O zaman da bu çocukların kaldıkları evlerin, derneklerin kaçak olarak yani vasıfsız olarak işlettiği veya işletme... Bunlar, zaten yardım amaçlı olduğunu ifade ediyorlar. Çocukların fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik gelişimini sekteye uğratan bu barınma yerlerinin tespitini daha kolay yapabilir, derneklerle olan ilişkisi varsa buradan da yola çıkabilir, o derneğin denetimini daha farklı yapabilirsiniz diye düşünüyorum. Bu şekilde de muhtemelen, gelecek yıllardaki hem nesillerimizi koruruz hem devletimizi koruruz hem de ülkemizin, milletimizin bekasını koruruz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Deniz Hanım, geçen hafta Millî Eğitim Bakanlığımızın sunumundan aldığımız bilgiye göre toplam, ortaöğretim ve yükseköğretim dâhil, 3.905 adet yurdumuz varmış. Geçen haftaki sunumların dosyası size verilmiş olması lazım. Almayan varsa dosyaları tekrar temin edebiliriz.

Teşekkür ediyorum.

Leyla Hanım, buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Teşekkür ediyoruz sunumunuz için.

Benim merak ettiğim, bu derneklerin hizmetleriyle, faaliyetleriyle ilgili, İçişleri Bakanlığındaki en üst merci daire başkanlığı seviyesinde mi? Bir genel müdürlüğümüz veya üst bir merci daha var mı?

Bir de burada, “Gerekli görülen hâllerde derneklerin, tüzüklerinde gösterilen amaçlar doğrultusunda faaliyet gösterip göstermedikleri, defterleri, kayıtları denetlenebilir İçişleri Bakanlığı veya mülki idare tarafından denetletilebilir.” denilmiş. Bu “gerekli görülen hâllerden” kastınız nedir? Yani, Aladağ’da yaşanan bu olay sonrasında böyle bir denetleme faaliyeti başlatıldı mı Bakanlığımız tarafından? Özellikle, yurt açma izni olan derneklerimizin faaliyetlerine ve tüzüklerine uygun çalışıp çalışmadıklarına dair bir inceleme, araştırma başlattınız mı? Başlattıysanız ne kadar oranda, kimler, hangi kurumlar denetlenebildi, ne kadarı kaldı gibi bir istatistik bilgisi de var mı?

Anladığımız kadarıyla, periyodik denetimler sadece “kamu yararına” diye hak almış olan derneklerde var, diğerlerinde böyle bir periyodik denetleme yok değil mi? Sadece “kamu yararına” diye çalışan derneklerde iki yılda bir periyodik denetleme var ama diğer derneklerde periyodik bir denetleme yok.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Evet, doğrudur.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Teşekkür ederim.

Bu kadar Başkanım.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Sayın Milletvekilim, öncelikle, statümüzle alakalı... Dernekler Dairesi Başkanlığı, girişte belirttiğimiz şekilde, 2003 yılında, daha önce Emniyet Genel Müdürlüğünde bir şube müdürlüğü şeklinde hizmetlerini veriyordu. 2003 yılında teşkilat kanunumuzda yapılan değişiklikle İçişleri Bakanlığının bünyesine alındı ve Dernekler Dairesi Başkanlığı olarak kuruldu. Tabii, Dernekler Dairesi Başkanlığı

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

bir genel müdürlük bünyesinde bir daire başkanlığı değil esasında, müstakil yani hukuken tam anlamıyla genel müdürlük olmasa da müsteşara bağlı çalışan bir müstakil başkanlık şeklinde örgütlendi. Şu anda hizmetlerimizi bu şekilde yürütüyoruz. Tabii, gelinen noktada ihtiyaca ne kadar cevap veriyor, o tartışılabilir ama bu yönde çalışmalar da var; işte, genel müdürlük, sivil toplum kuruluşlarını daha da kapsayıcı, vasıflarını artırmaya dönük. Çünkü siyasi partiler de bizim çalışma konumuz, sendikalar var, yabancı sivil toplum kuruluşları var, vakıfların işlemleri var. Dolayısıyla, tabii ki geldiğimiz son on üç yıllık süreçte sektörde beklentilerin üzerinde, hızlı bir gelişme olunca teşkilat yapılanmasında da yeni ihtiyaçlar ortaya çıkıyor. Bu yönde çalışmalarımız da var tabii.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Yabancı sivil toplum kuruluşu veya dernekleri de yine bu denetlemelere tabi mi?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Doğrudur. Tabii, yabancı kuruluşlardan Türkiye’de faaliyette bulunma izni alanlar var, bunların faaliyetlerini de aynı şekilde, Türkiye’deki dernekler hukukuna tabi olarak denetliyoruz zaman zaman, imkânlar ölçüsünde.

Efendim, tabii ki periyodik denetim, gerekli görülen hâllerde denetim, takdir edersiniz, tabii, bizim 27 denetçimiz var merkezde denetim elemanı olarak, 15 de yardımcımız var, bunları artırmaya çalışıyoruz imkânlar ölçüsünde. 390 civarında kamu yararı statüsü olan dernek var, bunların içerisinde, bildiğimiz, Kızılay, Yeşilay, Türk Hava Kurumu, spor kulüpleri var, Fenerbahçe, Galatasaray gibi, bunlar dâhil bizim çalışma alanımıza. Hâliyle, tabii ki merkezi denetim dediğimiz, Bakanlık denetimleri daha çok bunlara koşturmakla geçiyor, dolayısıyla, bunlara yetişmeye çalışıyoruz. Bunun dışında, tabii, gerekli görülen hâlden kasıt, bazen oluyor ki kamu yararı statüsü yok ama genel niteliği olan -işte, örnek olayda olduğu gibi- durumlar ortaya çıkıyor, savcılıklardan talep ediliyor, adli makamlardan talepler geliyor, idari makamlardan geliyor, birtakım ihbar, şikâyetler oluyor, özellik arz eden durumlar oluyor. Bu gibi durumlarda da istisnaen yaptığımız denetimler oluyor, kamu yararı statüsünün dışında olan derneklerle alakalı. Onun dışında, her iki yılda bir tamamını denetleme zorunluluğumuz olduğu için özellikle bunlara yetişmeye çalışıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Yalçinkaya, buyurun.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, sunum için teşekkür ediyoruz.

Sunumda belirtildiğine göre de ülkemizde 109.549 dernek bulunmakta olduğunu söylediler. Benim bu konuda kendilerine sormak istediğim bazı sorular var. Bu derneklerden kaç tanesi yurt işletmeciliği yapmaktadır? Deniz Hanım da sormuştu, ben de aynı şekilde soruyorum; siz de herhâlde bir cevap verdiniz. Aynı zamanda, bu yurtlarda kaç öğrenci barınma hizmeti almaktadır? Derneklere ait bu yurtlarda ilk ve ortaokul düzeyinde kaç öğrenci bulunmaktadır?

Aynı şekilde, geçen hafta Komisyona bilgi veren Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Kemal Şamlıoğlu, Komisyonda, özel yurtlarla ilgili yönetmeliğin 2004 yılında çıkarıldığını anlatırken “İçişleri Bakanlığı yetkisinde kurulan dernekler, Vakıflar Genel Müdürlüğü

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

çerçevesinde kurulan vakıflar, isterlerse tüzel kişilik olarak 652 sayılı Yasa dayanağıyla, güvenlik sorunu yoksa özel eğitim kurumu açabiliyorlar. Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü 24 bin kurumu olan, 4 bine yakın yurdu olan, 20 bine yakın özel okul dershanesi olan büyük bir yapı. 20 binin çalışma ruhsatı da İçişleri Bakanlığına ait. Özel yurtları açma izni Bakanlıktan, çalışma ruhsatı da belediyelerden veriliyordu.” diyor. Ne zamana kadar? “2016 yılına kadar bu izinleri İçişleri Bakanlığı ve ruhsatı da belediyeler veriyordu.” diyor. “2016 yılında Millî Eğitim Bakanlığı bütün yetkileri tek merkezden yürütme kararı aldı.” diyerek konuşmasını sürdürüyor ve dolayısıyla da ben şimdi şunu sormak istiyorum: 2004 yılından 2016 yılına kadar geline süreçte İçişleri Bakanlığı, vakıflara veya derneklere ait kaç yurtda denetim yaptı? Sonuçları ne oldu? Bakanlıklar arasında yaşanan bu karmaşaya son vermek için neden on iki yıl boyunca beklendi? Ben derneklerden sorumlu daire başkanımızdan bu konuda cevap bekliyorum. Gerçekten, buradaki Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sayın Kemal Şamlıoğlu’nun Komisyonda anlattıklarına göre 2016 yılına kadar bütün sorumluluk İçişleri Bakanlığındaydı, “2016’da biz Millî Eğitim olarak bu sorumluluğu üzerimize aldık, tek bir merkezde toplanarak bunların denetimini daha iyi yapalım anlamında 2016’da sorumluluğu üstlendik.” diyor. Ama o zaman, İçişleri Bakanlığı 2016 yılına kadar bütün bu vakıflara ait, derneklere ait yurtlardan sorumluydu demek ki. Dolayısıyla, bu sorumluluğu gerçekten layıkıyla yerine getirdi mi İçişleri Bakanlığı? Bunların denetlemelerini gerçekten yaptı mı? Bu denetimler sırasında bu yurtlarda kalmaması gereken öğrencilerin kaldığının tespitlerini yaptı mı? Aynı zamanda, bu denetimler sırasında o derneklere veya vakıflara ait kaç tane yurtda eksiklik tespit etti? Kaç tanesinin kapatılması kararını verdi? Bu konuda sizlerden bilgi rica ediyorum.

BAŞKAN – Yılmaz Bey, cevap vermeden önce... Sizin okuduğunuz tutanakta değil mi Sayın Yalçinkaya?

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Evet, evet.

BAŞKAN – Belki tutanakta Kemal Bey’in şeyi olmuş olabilir de orada şu var: 2004’ten 2016’ya kadar tüm yetkileri Millî Eğitim Bakanlığına geçmeden önce -yanlış hatırlamıyorsam, burada da zaten öyle yazıyor- yurtların açılması ve işletilmesi Millî Eğitim Bakanlığının iznine tabiydi, ruhsat verilmesi belediyelere tabiydi. Şu anda Millî Eğitim Bakanlığı her ikisini de kendine aldı. Belki orada bir dil sürçmesi olabilir ama resmî olarak yurtların açılması ve işletilmesi Millî Eğitim Bakanlığının iznine tabiydi. 2016 yılı Aralık ayında yapılan düzenlemeyle, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı önce belediyelerdeyken şu anda o da Millî Eğitim Bakanlığına geçti. Oradaki metinde belki Kemal Bey bir yanlış ifade kullanmış olabilir ama ben onu bir düzeltelim çünkü hepimiz o sunumda buradaydık. Bakıyoruz, doğru olan, yine, herhâlde Yılmaz Bey de aynı şeyi söyleyecektir, Millî Eğitim Bakanlığındaydı. Aslında, yurtların açılması noktasında, biz geçen haftaki sunumda Millî Eğitim Bakanlığının tam yetki alma kararı aldığını 2016 yılının Aralık ayındaki kanunla birlikte görüyoruz.

Onun dışında, yine, Millî Eğitim Bakanlığı... Bilgi olması anlamında, zaten geçen haftaki sunum tüm üyelerimize mail atılmış, o gün toplantıya katılamayan üyelerimize de şu an itibarıyla atıldı herhâlde. Bir dahaki sefere, mail ortamında her toplantı sonucundaki sunumları atalım.

Sorduğunuz sorunun cevabı var, belki Yılmaz Bey bilmiyordur diye söylüyorum: Ortaöğretim derneklerinin yurt sayısı 2.150, derneklerin yükseköğretim yurt sayısı 339 yani toplam 2.489 tane

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

yurt, dernekler tarafından açılmış Sayın Yalçinkaya. Bu da yine, sunumun içinde var, belki rakamları Yılmaz Bey bilmiyordur diye ben size aktarıyorum. Dernekler var, şahıslar var, şirketler var; yurt açan dört kalem var, dört kalemin ayrı ayrı rakamları şöyle bir tabloyla zaten sunumda verilmiş. Onu mail ortamında da göndermiş olduk.

Sorularınızın geri kalan kısmına yine Yılmaz Bey cevap verebilir.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Yine aynı şekilde, geçen hafta Sayın Şamlioğlu'nun değerlendirmeleri sırasında, Aladağ'daki faciayı anlatırken “Kaymakamlık denetim yaptı ve eksiklikleri tespit etti. Yönetmeliğin 45'inci maddesine göre kapatmak zorunda yani ruhsatını iptal etmek zorunda.” dedi. Yani, İçişleri Bakanlığına bir sorumluluk yüklüyor. Dolayısıyla, hem “Bizde bütün yetkiler.” diyor ama aynı zamanda da İçişleri Bakanlığına bir sorumluluk yüklüyor çünkü diyor ki: “Kaymakamlık denetim yaptı ve eksiklikleri tespit etti, yönetmeliğin 45'inci maddesine göre de kapatmak zorunda yani ruhsatını iptal etmek zorunda.” Demek ki çocukların barındığı dernek yurdunda kaymakamlıkların da bir denetim yapma yetkisi var. Dolayısıyla, o zaman hem İçişleri Bakanlığının hem de Millî Eğitim Bakanlığının bu uygulamada ortaklaşa bir çalışma içerisinde olduğu görünüyor. Yani, ben o nedenle, İçişleri Bakanlığının da bu konuda, dernekler anlamındaki denetimlerini hangi sıklıkla yaptığını, yapılan denetimlerde ne eksiklikler görüldüğünü ve görülen eksiklikler üzerine de kaç tane yurdun kapatıldığını sormuştum. O konuda da en azından bir bilgi vermesini rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Yılmaz Bey.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Sayın Vekilim, tabii, kaymakamlık noktasından hareket ettiğinde öyle bir durum çıkıyor ortaya. Malumunuz, mülki idare amirlikleri hükümetin ve bakanlıkların ayrı ayrı temsilcisi olarak faaliyette bulunuyorlar. Orada muhtemeldir ki tabii, kaymakam, Millî Eğitim Bakanlığı namına sorumluluğu üzerinden yapıyor. Tabii, dernekler üzerinden bizim sorumluluğumuz doğuyor. Biz dernekler açısından şuna bakıyoruz denetimlerimizde: Böyle bir yurt açmışsa bir dernek, tüzüğü böyle bir amaca, faaliyete müsait mi? Böyle bir amaca uygun mu? Bunu yapmaya tüzüğü elverişli mi? Öncelikle biz buna bakarız. Tüzüğünde böyle bir imkân tanınmıyorsa bunu yapamaz. Buna tedbir alırız. Bir de bunu izinle yapması lazım. Bazı faaliyetleri vardır derneğin, izin almaya ihtiyaç olmaz ama yurt gibi bir tesis açacaksa bunu izinle yapması lazım, ilgili makamlardan. O da yerine göre, işte, tesis izni ayrı, işletme ruhsatı ayrı gibi -o farklılıklar şimdi gideriliyor- nereden alması gerekiyorsa gerekli bu izinleri almış mı, almamış mı? Almadıysa ona yönelik işlem tesis edilir, Sayın Vekilim, bizim bu noktada denetimlerimiz oluyor. Onun ötesinde, yurtların açılmasından sonraki aşamada bunun denetimleri, standartları, tamamen Millî Eğitim Bakanlığının çıkardığı yönetmelik çerçevesinde ortaya konulup o anlamda denetimi Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılıyor efendim.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Mesela, siz Dernekler Başkanlığı olarak Türkiye'de faaliyet gösteren derneklere baktığınızda tüzüğünde yurt faaliyeti belirtmemiş kaç dernek yurt faaliyetine devam ediyor, öyle bir bilginiz var mı?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Efendim, tabii ki biz beyannameler üzerinden genel takibi yaptığımız için, eğer bir olay, vaka yaşanmamışsa veyahut bize bir bilgi gelmemişse –zaman zaman geliyor, bakıyoruz tabii geldiğinde- tamamen

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

o beyannamedeki bilgilere göre bilgi sahibi olup hareket ediyoruz. Onun dışında, tabii, yaptığımız denetimlerde rastlayabiliyoruz, ona bakıyoruz.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Biraz önce dediniz ki: “Zaman zaman böyle ihbarlar geliyor ve o ihbarlara bakıyoruz.” Yani, Dernekler Başkanlığı olarak şimdiye kadar size, dernek faaliyetinde yurt işletmeciliği olmayan kaç ihbar geldi? Gidip baktığınızda böyle, yurt faaliyetine izin verilmeyen, tüzüğünde belirtmeyen kaç derneği kapatma kararı aldınız?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Efendim, şu anda elimde öyle bir bilgi yok, geldiğini de hatırlamıyorum ama bakacağız.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – “İhbarlar geldi, gidip baktık.” dediniz.

BAŞKAN – Genel konuştu.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Genel olarak şöyle: Biz, kamu yararı statüsü dışındaki derneklerin denetimini ihtiyaca göre... Bazen adli makamlardan talep gelir, denetleriz, bazen idari makamlardan gelir, denetleriz; bazen vatandaşlardan ihbar, şikâyet gelir, denetleriz. Onun dışında, tabii, 100 bin derneğe böyle bir denetim yapma şansımız olmuyor maalesef.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sağ olun, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yani siz şunu diyorsunuz: “Biz Türkiye’de 109.549 derneğe izin verdik.” Bu derneklerin içerisinde de yurt faaliyeti yürüten yaklaşık 2.500 dernek veya vakıf; siz sadece ihbar geldiğinde bu derneklere ilgili arkadaşları gönderiyorsunuz, denetimlerini yaptırıyorsunuz. Diyelim ki Bartın ilinde 10 tane dernek var, bu 10 derneğin 10’u da yurt faaliyetine devam ediyor, bu yurt faaliyetine devam eden dernekler sizin Bartın’daki dernekler masası tarafından periyodik olarak denetleniyor mu, denetlenmiyor mu?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Efendim, 2016 yılını söylersek, 6.800 denetim yapılmış valilikler tarafından, mutlaka onlar da içinde vardır bunların. Şu an benim elimde liste yok, hangi dernekleri hangi iller denetledi ama mutlaka yapıyor il bazında. Buradan gönderme usulümüz öyle ama sonuçta, il bazında da bu denetimler devam ediyor, 7 bine yakın dernek il bazında denetlenmiş.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Peki, teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Ben soruyu bir başka açıdan sormak istiyorum, Sayın Yalçinkaya’nın sorusunun başka bir versiyonunu: Şimdi, 110 bin tane dernek kurulmuş, farklı amaçlar için kurulan 110 bin tane dernek var. Bu 110 bin derneğin içinde yaklaşık 2.500 tanesi de yurt açmış, Millî Eğitim Bakanlığının. Sizin kontrolünüz sadece... Birazdan bizim uzmanımız, Millî Eğitim Maarif Müfettişimiz Zülküf Bey var, ona da bir söz vereceğim, biraz da ondan teknik bilgi almak için yurtların denetimi konusunda ama siz denetim noktasında sadece yurt açılma şeyine sahip mi, değil mi diye bakıp geri kalan, açılmasından kapatılmasına kadar, denetilmesine kadar her şeyi Millî Eğitim Bakanlığına mı devrediyorsunuz? Yani, siz yurt denetimi yapmıyorsunuz aslında, sorumluluğu Millî Eğitim Bakanlığına veriyorsunuz da bütün sorumluluk onda mı? Aslında, herhâlde Sayın Yalçinkaya’nın da sormak istediği o.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

İkinci olarak: Aladağ'da çıkan yurt yangınında yurdun kapatılmasının yanında, bütün dernek faaliyetleri de iptal edildi değil mi? Onu da bir soralım. Mesela, Aladağ'da 1978 yılında kurulmuş olan bir derneğin açtığı bir yurttan bahsediyoruz. 1978 yılında bu derneği kimler kurdu yani şahıslar kimdi? 1978 yılından 2016 yılına geldiğimiz zaman, neredeyse kırk sene önce kurulmuş. Peki, kırk sene önce kurulmuş olan bu derneğin yurdunda bir yangın çıktığı zaman sadece yurdu mu kapatılıyor; yoksa, dernek faaliyetleri komple mi kapatılıyor; yoksa, dernek faaliyetlerinin içindeki yurt açma kısmı mı iptal ediliyor? Bir de onu soruyoruz.

Üçüncü olarak da: Bu kadar eski tarihte açılmış olan yardım dernekleri yani kırk sene, elli sene önce açılmış olan yardım derneklerinin bu faaliyet ve dernek açma şartları veya amaçları günümüz şartlarına göre güncelleniyor mu? Şahıslar veya yönetim kurulları güncelleniyor mu? Teknik anlamda adapte edilebiliyor mu? Kırk sene önceki şartlar ile bugünkü şartlar birbirinden çok farklı. Bunlara da bir cevap alabilirsek Yılmaz Bey.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Efendim, müsaadenizle sondan başlayayım. Tüzüklerin değişmesi, amaçlarının değişmesi her zaman mümkün. Tabii ki bu, derneğin kendisinin vereceği bir karar, genel kurulunu toplayıp ihtiyaçlar doğrultusunda karar verip tüzüğünde değişiklik yaparak amaçlarını, tabii, yönetimlerini de isterlerse değiştirebilirler. Bunu her zaman yapmak mümkün.

Derneklerin kapatılması yahut yurdun kapatılmasına gelince... Efendim, böyle bir ihlal tespit edildiğinde, tabii, derneğin kapatılmasını gerektiren hususlar hukukumuzda çok sınırlı. Burada yurt açma imkânlarının yahut da şartlarının ortadan kalktığı tespit edildiğinde o derneğin faaliyeti değil de o yurt kapatılır, izni iptal edilir ve bunu da tabii, o şartlar daha çok Millî Eğitim Bakanlığının mevzuatı içinde yürüdüğü için onlar karar verirler. Şahsi sorumluluklar ayrı bir hukuk.

Onun dışında, burada biz, tabii ki biraz İçişleri Bakanlığının sorumluluğu açısından baktığımızda böyle yaklaşıyoruz. Yoksa, mülki idare amirleri her zaman denetleyebilirler. Yani, dernekler mevzuatıyla sınırlı denetim yapmak zorunda değil. Mülki idare amirlikleri, işte, sağlık açısından, millî eğitim mevzuatı açısından gerekli gördüğünde komisyonlar oluştururlar. Her zaman bunu yapabilirler, bunu yapıyorlar da. İçişleri Bakanlığıyla illiyet kurulması açısından ben o konuya yaklaştım. Yoksa, mülki idare amirlikleri eğitim, sorumlulukları çerçevesinde bunu her zaman yapabilirler.

BAŞKAN – O zaman, şu anda bu dernek hâlâ aktif diyorsunuz. Yurdu kapatılmış olabilir ama dernek aktif.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Tabii ki onun birçok amacı var tüzüğünde, sadece yurt işletmek olmadığı için, hukuka uygun olarak diğer faaliyetlerini yürütebilir.

BAŞKAN – Peki, şöyle bir şey yapılmıyor mu yani böyle bir maddemiz var mı yönetmeliğimizde, mevzuatımızda, kanunda: Mesela, bir yurt yangını çıktığı için, yurt yangınında da bir can kaybı olduğu için bu derneğin –atıyorum- bundan sonra bir daha yurt açma yetkisinin, en azından belli bir süreliğine iptal edilmesi gibi bir şeyimiz var mı, öyle bir maddemiz var mı?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Bizim mevzuatımız bakımından yok ama Millî Eğitimde nasıl geliyor, o konuda bilgimiz yok. Fakat, tabii

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

ki adli bir boyutu olduğu için buna ilişkin yargılamada bu derneklerin faaliyetlerinin bu anlamda durdurulması, son verilmesi hâkim kararıyla olduğu için o aşamada gelişmeler nasıl olur, oraya bakmak lazım.

BAŞKAN – Deniz Hanım, buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Bir sorum daha olacak. Anladığım kadarıyla, denetimlerinizde, derneklerin işletilmesiyle ilgili gerekli mevzuata göre bir denetleme yapılıyor. Yani evrakları kontrol ediliyor, dernek bünyesinde belli bir çalışma yapılıyor, gidiliyor, denetleniyor. Peki, hadi, bu yurtlarda okuyan çocuklar eğitim çağında, Millî Eğitim Bakanlığının sorumluluğu çok büyük, onu ben anlıyorum. Eğitim çağındaki çocukların orada bulunması sebebiyle Millî Eğitim Bakanlığının denetleme yapması, kontrol altında tutması gerekiyor. Ancak, İçişleri Bakanlığının da güvenlik ve devlet ilkelerine uygunluğu açısından denetimi çok önemli bence. Bu açıdan nasıl bir denetim faaliyeti sürdürüyorsunuz? Sadece evrak denetimiyle bunu yapmak mümkün değil. Ben de daha önceden, özel rehabilitasyon kurumlarının denetlenmesiyle ilgili bir komisyonda çalışmıştım, maalesef, birçok şeyi biliyorum, geliyor, evraklar, dosyalar geliyor, mevzuata ne kadar uygun diye bakılıyor ama asıl önemli olan, o faaliyeti sürdüren kurumun, derneğin, vakfın her neyse, sürekli olarak yaptığı çalışmaların gözetim altında tutulmasıdır diye düşünüyorum.

Yine, “Gerekli görüldüğü zaman mülki amir denetleyebilir.” diyorsunuz ama gerekli görüldüğü zaman genelde geç kalınmış oluyor. Yani, bir ihbarı beklemek de geç kalınmış demektir. Bu durumda demek ki bu kadar da güvenlik sorunu yaşadıysak biz yakın dönemimizde bu dernek ve vakıfların çalışmalarının hem çocuklarımızın güvenliği hem toplumun, devletin, milletin güvenliği açısından daha farklı bir denetime ihtiyacı var demek ki. Bu konudaki çalışmalarınız nedir, öğrenmek istiyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DÖRÜK – Tabii, ilkesel olarak sivil toplumun gelişimine odaklandığımız için hep, esas itibarıyla, bu sivil toplum kuruluşlarında, özelde, derneklerdeki denetimde yaklaşım olarak iç denetimi ön plana çıkardığımız için biz tabii, öncelikle, ciddi problemler olmadığı zaman açıkçası, yaklaşım olarak çok fazla müdahale etmek istemiyoruz, genel yaklaşımımız bu, sivil toplumun gelişmesi bakımından. Ama, normal zamanlardaki yaptığımız denetimlerde daha çok biz rehberlik mantığıyla, anlayışıyla yaklaşıyoruz; yönlendiriyor, işte, varsa hataları düzelttiriyoruz gibi. Ama, onun dışında Sayın Vekilim, sizin bahsettiğiniz, bir dernek faaliyeti kapsamında, o, ev konusunu da içerecek şekilde söylüyorum, kanuna aykırı bir faaliyet, derneğin amacını aşan, amacının kanuna aykırı gelmesi gibi durumlarda adli olaylar noktasına taşınmış oluyor ki bu durumda, tespitler yapılırsa tabii ki derneğin feshine kadar -tabii, mahkeme kararıyla- varan bir süreç oluyor. Bunlar tamamen göz ardı edilen durumlar değil tabii.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ama adli sürece yansımadan, bir çocuğun kılına zarar gelmeden veya topluma, devlete bir zarar gelmeden müdahale edilmesi. Yani, testi kırıldıktan sonra çok bir faydası yok.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DÖRÜK – Yani, tabii ki o da bir yaklaşım; idare müdahale etsin mi, etmesin mi? Bazı Avrupa ülkelerinde var tabii. Yani böyle durumlarda idarenin dernek faaliyetlerini askıya aldığı uygulamalar var. Bizde ancak OHAL durumlarında sınırlı konularla ilgili var. Aynı şekilde, Avrupa’da da idareye böyle -mahkemeye

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

gitmeden- faaliyetlerin askıya alınması yetkisi tanınan ülkeler var ama buna da çok karşı çıkanlar da var tabii yani, bazı durumlarda ihtiyaç da oluyor yani.

BAŞKAN – Bir de, Yılmaz Bey, dernek tanımı ve dernek kurma hakkında “Herkes önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir.” diyorsunuz yani kanun böyle söylüyor da “önceden izin almaksızın” derken izinsizi kastetmiyorsunuz herhâlde, daha sonrasında evrakları tamamlama gibi bir şey mi? “Önceden izin almaksızın”dan neyi kastediyorsunuz, bunu bir açabilir misiniz?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Şimdi, tabii, Anayasa’da yapılan düzenlemede, bizdeki uygulamada bir izne tabi değil; öngörülen bazı şartlar var, evraklar var, bunları getirip bir kuruluş bildiriyle birlikte idareye verdiği zaman biz de bunu inceliyoruz ve o evrakları tam olarak aldığımızda dernek kurulmuş oluyor. Yani, bunun için bir izne ihtiyaçları yok, tam olarak verdiklerinde kurulur. Daha sonra, eğer biz bunu hukuka aykırı görüyorsak -mevcut hukuk sistemi içerisinde bize yaklaşım- eğer bir eksiklik, kurulmaya mâni bir durum varsa idarenin mahkemeye gidip bunu gene hâkim kararıyla kapatması uygulaması söz konusu. Onlar tam olarak evraklarını tüzüğüyle birlikte verdiği anda bu dernekler kurulmuş oluyor. O arada biz tüzüğünü inceliyoruz tabii, -zaman zaman bununla karşılaşıyoruz- tüzükte hukuka aykırı durumlar oluyor, süre veriyoruz bunları giderin diye, belli bir süre. O süre içerisinde ya giderirler tüzel kişilik kazanırlar veyahut da yanlışlığı gidermezlerse biz onu idare olarak mahkemeye götürüp derneğin kapatılması kararını, feshini isteriz. Kuruluşla ilgili düzenleme bu.

BAŞKAN – Peki.

Hüda Hanım, söz istemişsiniz, buyurun.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Merhaba, hoş geldiniz.

Arkadaşlar, bir önceki dernek denetleme kısmına geçerseniz “kamu yararına olmayan dernekler”... Mevzuatta “Kamuya yararlı dernekler haricinde derneklerin periyodik denetimi öngörülmemiş, gerekli görülen hâllerde İçişleri Bakanlığı veya bulundukları yerin en büyük mülki idare amiri tarafından denetlenebileceği belirtilmiştir.” derken burada “kamuya yararlı dernekler haricinde” derken burayı açmanızı rica edeceğim.

BAŞKAN – Aynı soru.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Öyle mi? Benden önce mi sorulmuştu?

BAŞKAN – Soruldu da daha net bir cevap alamadık, onu bekliyoruz hâlâ.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Pardon, tamam.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Kusura bakmayın, dikkatimizden kaçmış. Şimdi, burada “Periyodik denetim öngörülmemiş.” demek yani bir zorunluluk yok “Mutlaka şu süre içinde, şu dernekleri denetleyeceksiniz.” diye bir zorunluluk yok. Kamu yararı statüsü olan -Bakanlar Kurulu kararıyla- derneklerle ilgili mevzuatımızda diyor ki: “İki yılda bir bunların tamamını mutlaka denetleyeceksiniz.” Bu o yani 400 civarındadır kamu yararı statüsü olan, bunları mutlaka denetleyeceksiniz kanun gereği.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bunlar mesela hangi kapsama alanında olanlar? Kamu yararı olan veya olmayan derken bunun kriteri...

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Bazı dernekler belli bir süre çalıştıktan sonra kamu yararı statüsü almak için başvuru yapıyorlar, uygun görülürse Bakanlar Kurulu kararıyla bunlara bu statü veriliyor. Bunların sayısı 110 bin dernek içinde yaklaşık 400 civarındadır yani 390 falan da 400 diyelim, artan, azalan var, özel bir statü almış oluyor bunlar.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bu meslek odaları falan değil...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Değil, dernekler bunlar. Onun dışında kalan 109 bin küsur, onlarla ilgili şu kadar süre içinde...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Kızılay, Yeşilay gibi...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Kızılay, Yeşilay, Türk Hava Kurumu yani bazı spor kulüpleri var, verem savaş dernekleri var, engelli dernekleri var, birçok kuruluş var. Bu bir çeşide bağlı değil, her konuyla alakalı olabilir bu, her alanda olabilir.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Farklı alanlarda da olabilir.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Mevzuatta o zaman bir eksiklik var yani kamuya yararlı derneklere iki yılda bir periyodik olarak bir denetim yapılabiliyor ama kamu yararı olmayan dernekler bu iki yıllık periyodik denetim kapsamı dışında kalıyor. Ama dernekler mevzuatına göre bir dernek başvuruyor, diyor ki: “Ben yurt hizmeti yapacağım, yurt faaliyeti yapacağım.” Bu bence kamu yararı, dolayısıyla bu kamu yararını siz niye denetimden o zaman uzak tutuyorsunuz? Yani, çocuklarımızı bıraktığımız, evlatlarımızı teslim ettiğimiz o barınma yerinde dernek tüzüğüne koyduğu bir mevzuatla size faaliyetini gösteriyor, o faaliyeti göstermesine rağmen -bence önemli bir faaliyet yapıyor, yurt faaliyeti, çocukların barınma sorununu çözüyor- siz diyorsunuz ki “Bu önemli değil, kamu yararı yok burada, bunu denetlemeye de gerek yok.” Dolayısıyla, kamu yararı olan Türk Hava Kurumunun, Yeşilayın, Kızılayın veya spor kulüplerinin iki yılda bir gidip periyodik denetimlerini yapıyoruz ama öbür dernekleri yani yurt faaliyeti yapıp 300, 400, 500, bin öğrenciyi barındıran derneği denetimden uzak tutuyoruz. Bence burada mevzuatta bir eksiklik var. Dolayısıyla, ben Başkanımın da rica ediyorum, en azından yani iki yılda bir de olsa bu tür yurt faaliyeti içerisinde olan derneklerin de aynı kamu yararına dernekler kapsamı içerisinde bir periyodik denetim kapsamı içerisine sokulması bence bu Komisyonun alacağı en hayırlı kararlardan bir tanesi olacak.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Müsaade ederseniz bir açıklama ihtiyacı duydum.

BAŞKAN – Buyurun Yılmaz Bey.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Şimdi, tabii, ilk bakışta bu makul tabii ki yapmak lazım fakat bizim burada tabii ki dernek denetiminden kastımız, derneğin kendi işlemlerinin, tüzel kişiliğinin denetimi. O bahsettiğiniz yurt denetimi -bazen spor tesisi, sağlık tesisi kurabiliyor dernekler- zaten ilgili kuruluşlar tarafından yapılıyor, yapılmak durumunda. Bir dernek, hastane de açabilir tüzüğünde varsa, onu Sağlık Bakanlığı denetlemek zorunda, denetliyor da kendi usullerine göre. Bizimki daha bir şemsiye anlamında bir denetim, bir.

Bir de, sonuçta bu denetime mâni bir şey değil. Ben bir mülki idare amiri olarak bilirim sonuçta hangi dernek, hangi çaptadır, önemi nedir. O her zaman bu statüye bağlı olmaksızın yapılmalıdır, yapılıyor

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

da. Kamu yararındaki denetim tabii şöyle: Devlet burada birtakım imtiyazlar tanıyor bu kamu yararı statüsü alan derneklere. İşte, tahsisler yapılabilir, vergi imtiyazları, istisnaları olabiliyor. Dolayısıyla, bu manada da bir kamu kaynağı kullandığı için -dünyadaki uygulamalarda da benzer örnekleri var tabii bunun- önce buna kanuni bir zorunluluk getirilmiş; öncelikle bunlar mutlaka denetlenecek, daha sonra diğerlerinin de -dediğim gibi- hem bizim tarafımızdan hem de ilgili kuruluşlar tarafından denetlenme zorunluluğu var tabii.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sayın Başkanım, şemsiye görevi yapsanız da yani bir denetimi sadece idari yönden bir denetim hâlinde değerlendirseniz de en azından o zaman bu tüzüğünde “Öğrenci yurdu işletmeciliği yapılabilir.” Anlamında izin verdiğiniz dernekleri de bir şemsiye görevi yaparak en azından “Ya, bunun tüzüğünde böyle yazıyor, biz iki senede bir gidelim bakalım bu tüzüğe göre mi çalıştırıyor, bu tüzüğe aykırı bir davranış içerisinde mi? İdari olarak orada hangi işlemleri yapıyor?” gibi bir denetimin bence fayda sağlayacağına inanıyorum en azından.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Mutlaka faydası olacaktır.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yalçinkaya.

Buyurun Hüda Hanım.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Arkadaşlar, bir de şunu anlamaya çalışıyorum: Bu kamu yararına dernekler ve kamu yararına olmayan statünün ayrım noktası yani bunun artısı, eksisi; ikisi arasındaki artılar nedir, kamu yararına olmanın artıları nedir, bunlar neden devlete başvururlar da “Biz kamu yararına dernek statüsünde olmak istiyoruz.” derler? Hem denetime tabi oluyorlar iki yılda bir, burada böyle bir ayrım var.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – İstenen bir şey değil yani.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ama başka ne artıları var? Neden böyle bir talepte bulunuyorlar?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Yani, her zaman tabii istenilen bir şey değil, denetime tabi olma durumu getiriyor, bazı dernekler bundan rahatsız da oluyorlar. Bunu niye isterler? Birtakım imtiyazlar elde ediyorlar her şeyden önce. Mesela, kamudan tahsisler yapılabilir, birçok kamu kuruluşundan böyle bir imkânları olabiliyor. Dolayısıyla, bu yapılan bağışlarda vergi istisnaları, imtiyazları oluyor, bundan yararlanıyorlar. İşte, yurt dışından yerine göre birtakım alımlarında gümrük vergilerinden istisnalar oluyor, emlak vergisinden, veraset vergisinden birtakım imtiyazlar oluyor. Ama, şöyle de bir durumları var: Şimdi, bu derneklerdeki kişilerin suç işlemesi ile normal derneklerdeki kişilerin suç işlemesi de aynı değil. Mesela bunlara uygulanan müeyyideler memur gibi değerlendiriliyor yerine göre, daha ağır müeyyideleri var. Her zaman avantaj da değil bu tabii.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

Bir de 1978 yılında kurulan bu derneği kimler kurmuş, yanınızda varsa bize mail ortamında da gönderirseniz Komisyon üyelerimize dağıtalım.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Derneklerimizin ilk kurucuları dâhil kurucular kurulu, yönetim kurulları o günden bugüne kadar kayıtlarımızda, arşivlerimizde bulunuyor.

BAŞKAN – Şu anda yönetiminde kimler var?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Örneğin, bu derneğin kurucu bilgileri: Halil Yıldız diye bir vatandaş var, Ali Demir, Yakup Demir, Ali Yıldız... Tabii ki bu fotokopiler çok eski olunca şey yapmak...

BAŞKAN – Şimdi, bu, 1978'de kurulduğunda. Bunlar yaşıyor mu, yaşamıyor mu? Muhtemelen... Şu anda yönetiminde kim var?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Bunlar kurucular. Tabii yönetim çok kere değişmiştir.

BAŞKAN – Tamam, bir de şu anda mevcuttaki yönetiminin listesini alırsak... Yani, bu yangın faciası olduğu döneme diyelim daha doğrusu, orada sorumluluk kimlerdeydi, onların bir listesini alırsak.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Arz edeceğiz efendim onları.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Başka sorusu olan var mı Dernekler Daire Başkanımıza?

Peki, Yılmaz Bey, Mahmut Bey çok teşekkür ediyoruz, sağ olun. Eksik kalan bilgileri de uzman arkadaşlarımız sizden talep ederler. Dediğim gibi, bu derneğin kurucuları kimdi, şu anda yönetiminde kim var?

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun Sayın Yalçinkaya.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sayın Başkanım, bu Özel Aladağ Tahsil Çağındaki Talebelere Yardım Derneği -Sayın Başkanımın da sorduğu gibi- kim tarafından, ne zaman kurulmuştur? Bunu siz hemen vereceğiz, bilgileri ileteceğiz dediniz.

Ben bir soru daha sormak istiyorum: Söz konusu derneğe İçişleri Bakanlığı olarak devletin bir maddi yardımı olmuş mudur? Çünkü siz İçişleri Bakanlığı olarak derneklere benim bildiğim kadarıyla yardım yapıyorsunuz. Sayın Bakanımız da en son bütçe görüşmeleri sırasında derneklere yaptığı yardımlar anlamında bir genel, total bir meblağı söylemişti. Ben özellikle sizden rica ediyorum, bu Özel Aladağ Tahsil Çağındaki Talebelere Yardım Derneğine İçişleri Bakanlığı Dernekler Masası tarafından bir yardım verilmiş midir, maddi yardım yapılmış mıdır?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Efendim, biz ona baktık yani daha önce gene gündeme gelmişti, yapmadığımızı tespit ettik, bizden yapılmamış.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Nereden yapılmış? Devletin başka hangi kurumu yapmış olan kurum?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Yani, sonuçta, hayır, “İçişleri Bakanlığından” dediğiniz için ben başka kurumlardan yapılmış mı...

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

BAŞKAN – Pardon...

Sayın Yalçinkaya, böyle bir şey var mı? Kurum yapmış mı? Böyle bir bilgi mi var?

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Vallahi böyle bir bilgi var yani ben de soruyorum. Yani, normalde İçişleri Bakanlığı derneklere müracaatları üzerinde bir proje sunulduğunda yardım veriyor.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Bizden yok yani muhtemelen...

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sizin kayıtlarınızda bu derneğe diyelim ki son beş sene içerisinde veya yedi sene içerisinde hiçbir şekilde Dernekler Masasından yardım yapılmamış İçişleri Bakanlığı kanalıyla.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Yapılmamış, bakacağım Sayın Vekilim. Sonuçta biz bunu açık, aleni ilan da ediyoruz biz. Şu an sayfamıza girseniz orada görürsünüz zaten şey değil bu.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Ama bu senenin var, onlara baktık.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Yok, hepsini ilan ediyoruz, geçmiş yıllar da var, oradan bakın ama ben bakacağım, varsa...

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – O listeleri de bir rica edebilir miyiz?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Verebiliriz.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Hani, derneklere verdiğiniz yardımlar listesini de talep edelim.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – İlan ettik bu seneninkini, bir önceki seneyi de ilan ettik, sayfamızda var.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Komisyona da bir sunarsanız çok memnun olurum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Tabii, sunacağım. Yani, demek istediğim belli usullere göre yapıyoruz bunu, çok da şeffaf yapıyoruz, hiç sorun yok yani.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Yok, ben sordum yani verildi mi, verilmedi mi diye sordum yani o konuda sordum. Ben sizin şeffaf yapıp yapmadığınız konusunda bir tartışma açmadım, öyle değil yani.

BAŞKAN – Sayın Yalçinkaya, bir de şunu isteyelim: Sadece rakam anlamında değil, ne amaçla verildi?

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Evet, hangi projelere karşı, hangi amaçla verildi?

BAŞKAN – Zaten siz her şeyi şey yapıyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANI YILMAZ DORUK – Bakacağım Sayın Vekilim, arz edeceğim.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

BAŞKAN – Tamam.

Peki, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

İçişleri Bakanlığımız Dernekler Dairesi Başkanlığına teşekkür ediyoruz sunumu için.

Şimdi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığından Sayın Atilla Eleşkirtli. Kendisi bize hem yönetmeliklerle ilgili hem yangınla ilgili bir de Aladağ'la ilgili, Aladağ yangınıyla ilgili bilgi verecek. Biraz teknik ağırlıklı bir bilgi zannedersen ama...

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Başkanım, Aladağ'la ilgili bir talep olmadı, Aladağ yangınıyla ilgili bir talebi olmadı buranın, Komisyonunuzun ama...

BAŞKAN – Ama Komisyonumuz zaten Aladağ yangınına araştırma komisyonu olduğu için, o yangındaki süreçle ilgili...

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Evet, benzer yerlerle ilgili yangın güvenlik önlemleri...

BAŞKAN – O zaman biz sorularla sizden biraz bilgi almaya çalışırız. Önce biraz kendinizi tanıtırırsanız...

2.- İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı Müdür Yardımcısı Atilla Eleşkirtli'nin yangın konusundaki yönetmelikler ve yurt olarak kullanılan binalarda yapılan denetimler hakkında sunumu

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ - İstanbul itfaiyesinde müdür yardımcısı olarak görev yapıyorum. Yaklaşık yirmi bir yıllık bir itfaiyecilik geçmişim var. İtfaiyenin değişik kademelerinde önlem, müdahale ve şu anda da eğitim biriminde görevliyim. Yangın ve yangın çıkış sebepleri noktasında çalışmalarım var. Bunu da itfaiyecilere aktarmaya çalışıyorum.

Bugün eğitim ve barınma mekânlarında yangın güvenlik önlemleriyle ilgili burada size bilgi aktarmaya çalışacağım. Aktaracağım konuların başlıkları kısaca şöyle: Önce itfaiyenin görevleri hakkında kısa bir bilgi vereceğim, çok kısa, başlıklar içerisinde çünkü yangın deyince öncelikle itfaiye akla geliyor. Yanma, yangın bilgisi ve istatistikler...

BAŞKAN – Başlamadan önce bir araya giriyorum da... Şimdi, itfaiyenin görev ve sorumluluklarını önceden bir öğrenmemizin şöyle faydası olacağını düşünüyorum: Adana'da sahaya indiğimizde en azından sorularımız daha net olur. Sorumlulukları nedir, yapılması gereken nedir, oradaki sorularımıza bir temel oluşması anlamında bize bilgi vermesini istedik.

Buyurun.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Bunun haricinde, Aladağ yangını sonrasında İstanbul'da yurt olarak kullanılan binalarda yapılan denetimlerden bilgiler vereceğim ve en sonunda da yangın güvenlik önlemleriyle ilgili önerilerimizi sunacağız.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

İtfaiye deyince, itfaiye ne iş yapar, Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nde görevleri tanımlanmış. İtfaiyenin genelde 3 görevi var. Bunlardan bir tanesi müdahale -olaylar çıktığında- diğeri eğitim ve önlem olmak üzere 3 başlık altında toplanıyor. Müdahale kısmında içerik olarak, işte, yangınları söndürmek, her türlü mahsur kalmalarda kurtarma yapmak, su üstü ve su altında arama kurtarma yapmak, su baskınlarında su tahliyesi yapmak, ilk yardım ve acil yardım hizmetlerini yapmak, NBC kirlenmelerinde arındırma işlemlerine yardımcı olmak. Bu "NBC" başlığı, şu anda nükleer, biyolojik, kimyasal... Kimyasallara birebir itfaiyeler yapıyor ama nükleer ve biyolojik arındırma işlemlerinde diğer kurumlara yardımcı oluyor, ilgili kurumlara.

Eğitim olarak itfaiyenin görevleri burada ön plana çıkıyor. Tüm halkı, kurum ve kuruluşları yangın ve diğer acil durumlarla ilgili bilgilendirmek, yangın önlemleriyle ilgili eğitimler vermek, tatbikatlar yapmak, yangın ve diğer acil durumlarda doğru davranış yöntemlerini öğretmek ve uygulamak, kamu ve özel kuruluşlarda itfaiye çalışanlarıyla gönüllü itfaiyecilerin eğitim ve yetiştirilmesini sağlamak gibi görevleri var itfaiyenin.

BAŞKAN – Bir şey... Araya gireceğim de pardon. "Eğitim konusunda halkı, kurum ve kuruluşları yangın ve diğer acil durumlar hakkında bilgilendirmek." Bütün belediyelerimizin itfaiye daire başkanlığının şeyi aynı, değil mi?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Evet, Türkiye'deki tüm itfaiyelerin görev tanımı bu.

BAŞKAN – Peki, bunu periyodik olarak mı yapıyorsunuz, nasıl yapıyorsunuz yani böyle bir eğitimi kime yapıyorsunuz?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Evet yani bir kısmı müracaatlar üzerine oluyor, bir kısmı, işte, bu kamu kurumlarından talepler üzerine, kendi talepleri üzerine yapılıyor. Bazen bizim tespit ettiğimiz yerler oluyor, sıra dışı gittiğimiz yerler oluyor. İşte, mesela ev hanımlarına ev kazalarıyla ilgili, ev yangınlarıyla ilgili muhtarlıklar vasıtasıyla, onların düzenlemeleriyle bu tür eğitimler veriyoruz; okullara, kreşlere gidiyoruz. Bunun genel bir tanımı böyle, sayısal bir rakamı yok ama bunu itfaiyeler yapıyor. Bununla ilgili kamu spotları oluşturuyor, halkı bilgilendiriyor, bilinçlendiriyor. Yine, önlem noktasında, vatandaşın talebi olsun veya olmasın bu tür faaliyetlerimiz var.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Önlem olarak, bildiğiniz gibi, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliği var. Tüm binaların denetimini yapmak bu yönetmeliğe göre ve bunlarla ilgili önlemler aldırma denetim konusunda yani Türkiye'de tüm kuruluşların, binaların, tüm tesislerin Yangından Koruma Yönetmeliğine uygun olup olmadığıyla ilgili denetimini yapmak diyorum, şöyle bir şey bu: İtfaiye birebir gidip denetim yapmıyor. İlgili kurum, yangın güvenlik önlemleri yönünden itfaiyeyi bir yere gönderiyorsa bunun üzerine gidip denetim yapıyor. Yani yangın çıksın veya çıkmasın tüm binalarda bu tür bir önlem aldırma gibi bir işlevi yok ama diyelim eğer bir yurt açacaksanız Millî Eğitimden yurdun yangın, güvenlik önlemleri yönünden uygunluğuyla ilgili bize bir yazı geldiği zaman biz gidip onun denetimini yapıp bununla ilgili raporu yazıyoruz.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Periyodik denetimler yok yani.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Yani, o tarzda yok, sadece talepler üzerine gidip baktığımız yerlere denetim diyoruz biz yani o manada anlaşılсын diye bir açıklama yaptım.

Bunun haricinde, denetim noktasında, binaların yangın önlemleri dışında bir de ısıtma ve pişirme sistemleri var, bunlarla ilgili denetimler yapmak ve bunları temizletirmek. Şu anda bu diğer kapsamda değil, bunu itfaiye şikâyet üzerine veya kendisi birebir gidip bu tür denetimleri yapıyor.

BAŞKAN – Peki, herhangi bir bina olsun, bu bir apartman da olabilir okul da olabilir yurt da olabilir veya bir alışveriş merkezi de, belediyelerin bir izin belgesi vardır Yapı Kullanım İzin Belgesi diye. Bu Yapı Kullanım İzin Belgesi'nde de itfaiye onayı alınır. Bu onay da zaten siz o binanın yönetmeliklere göre uygun şartlarda yangına karşı tedbir alıp almadığını denetliyorsunuz, değil mi?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Evet, o talep üzerine yani burası Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'e uygun mu değil mi diye bizden rapor isteniyor, uygunluk raporu. Kurumdan isteniyor yani kurum gönderiyor bunu, ya ilçe belediyesi gönderiyor veya Millî Eğitim gönderiyor veya müftülük gönderiyor. Böyle bir amaç için açılacak bir yerde bunun itfaiye yönünden uygunluk belgesi isteniyor, biz de ona göre denetleyip olumlu veya olumsuz görüş bildiriyoruz.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – “Bize kurum müracaat ettiğinde biz itfaiye teşkilatı olarak o binayla ilgili olarak yangına karşı görüşümüzü ortaya koyuyoruz, ona göre de kurum ruhsatını veriyor.” diyorsunuz.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Evet.

TAMER DAĞLI (Adana) – Onun dışında denetim yapılmıyor.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Yok, yapmıyor.

BAŞKAN – Peki, bir şey söyleyeceğim: Şimdi, 2016 Aralık ayına kadar yurtların ruhsat izni belediyeler tarafından veriliyordu, 2016 Aralıktan sonra Millî Eğitim Bakanlığına geçti. Ruhsat izni belediyeler tarafından verildiği için, o zaman yangın yönetmeliğine uygunluk şartını belediye mi itfaiyeden talep edecek?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Yani, ilçe belediyesi... Evet, yani şöyle: Biz de büyükşehirde çalıştığımız için... Bu iş büyükşehre bağlı şu anda, belli bir aşamasından sonra. Büyükşehirdeki o birime gönderiyor bunu Belli bir aşamasından sonra büyükşehirdeki o birime gönderiyor bunu itfaiyeye yani ve burada bunun denetimini istiyor. Yani, büyükşehirlerde ilçe belediyeleri gönderiyor ama diğer yerlerde belediye kendi bünyesinde bunu kendisi yapıyor. Yani, vatandaş müracaat ediyor, diyelim ruhsatlandırarak burayı, belediyeye bağlı bir yerse bunu belediye yine itfaiyeye gönderiyor. Benim sunumumum ilerleyen safhalarında bununla ilgili açıklamalar var.

BAŞKAN – Bir saniye, bir de...

Buyurun.

Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, hepinize merhaba diyorum.

Şimdi, sabahtan beri dinledim, güzel şeylerden bahsediyoruz, çalışmamıza fayda getirecek sorular da var. Şu son soruyla ilgili yardımcı olma adına söylüyorum, şu anda belediyeler yeni yapılan yurtları korkunç bir şekilde denetliyor. Toplu okulların, yurtların ve buna benzer kurumlarının denetim mekanizması, özellikle yangınla ilgili itfaiyenin raporları son derece etkili ve hiç müsamaha göstermeden bu işi yapmaya çalışıyorlar çünkü Kayseri’de böyle bir sıkıntıyla ilgili bir konu gelmişti bana, o yönde incelediğim için söylüyorum. Hakikaten, yangınla ilgili hiçbir müsamaha gösterilmiyor, belediyeler de bu işi çok iyi denetliyorlar. Değerli Yalçinkaya da bilir, zaten kendisi de uzun süre belediye başkanlığı yaptı. O zaman da vardı değil mi Sayın Başkanım?

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Her zaman var, iskân verirken...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Böyle en ufak bir müsamaha göstermeden bu işin yapıldığını ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum, bilgi olsun diye söyledim.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ - Pardon, ben yanlış mı anlaşıldım acaba? Ben “Yok.” demedim.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yok, ben sizinle ilgili şey yapmadım, arkadaşlarla ilgili...

BAŞKAN – Benim sormak istediğim şu: Yani, biz özelde Aladağ’daki yangın faciasıyla ilgili yangın denetimini, bu binaya ruhsat verilirken, bu binaya izin verilirken, bu binanın yurt olarak kullanılması için izin verilirken yangı denetimini talep eden ve bu yangın denetimini yapan kurum büyükşehir belediyesi midir, onu soruyorum.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Talep eden Millî Eğitim, onayı veren belediyesi, kendi o ilçenin belediyesi.

TAMER DAĞLI (Adana) – Aladağ Belediyesi.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ - Evet.

BAŞKAN – İlçe belediyesi mi, büyükşehir belediyesi mi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – İlçe belediyesi.

TAMER DAĞLI (Adana) – Büyükşehir statüsünde olanlarda da mı ilçe belediyesi?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ - Yok, büyükşehir statüsünde olanlarda şu anda yani 2016 yılında bazı kısımları ilçe belediyelerine devretti, bu, yönetmeliğin ilgili maddesiyle alakalı. İşte, birinci sınıf, ikinci sınıf, üçüncü sınıf diye ayırım yaptı, büyük bir kısmına yine ilçe belediye bakıyor şu anda, büyükşehrin baktığı kısımlarda var, işte şeyin riskine göre, girdiği konuma göre.

TAMER DAĞLI (Adana) – Ruhsatı kim verecek, izni kim verecek? Yani, hangi belediye talep ediyor...

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ - Şimdi, şöyle söyleyeyim: Mesela, bir kahvehane için müracaat yapıyorsa buna ilçe belediyesi veriyor, kahvehaneye ama bir otelse, bir yurtsa buna büyükşehir belediyesi veriyor, evet.

BAŞKAN – Yani, biz yurt için konuşuyoruz şu anda; bu, Aladağ’da çıkan yurt yangınına araştırma Komisyonu.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ - Evet yani bu, yangın güvenlik önlemleri yönünden uygun mudur, değil midir, Millî Eğitimden talep ediliyor, itfaiyede gidip, inceleyip oraya rapor veriyor “Uygundur.” veya “Değildir.” diye.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Yurdun kurulduğu tarih hangi tarih acaba? Yurdun kurulduğu, işleme başladığı...

BAŞKAN – Yurt bina olarak mı?

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Evet.

BAŞKAN – İşte bunları da öğreneceğiz, şu anda teknik olarak elimizde bilgi var mı, bilmiyorum. İsteriz onu da, ne zaman yapı kullanım izni verildi, ona bir bakalım.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Tabii, şimdi, büyükşehir belediyesi ne zaman oldu? Ben Belediye Başkan Vekiliydim milletvekili olmadan önce.

TAMER DAĞLI (Adana) – 2004’ten sonra oldu.

BAŞKAN – 2008.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Tabii ki büyükşehir belediyesine bağlı yetkiler var ama bu yetkiler ilçe belediyeleriyle anlaşılıp yetki tanımlaması, paslaşması oluyor. Mesela, mezarlıklarla ilgili yetki vardır, büyükşehir onu uygun gördüğünde, ilçe belediyeleri de bunu uygun bulduğunda paslar, oraya paslar ama genellikle, benim bildiğim kadarıyla, ilçelerde açılacak olan kurumlara ilçe millî eğitim müdürlüğü ruhsat vermek için, daha doğrusu denetim yapılıp diye kuruluşu aşamasında böyle bir talepte bulunur ve bu kuruluş izni çıkmadan önce belediye ilgili biriminden -ki itfaiyeden- arkadaşları gönderir, gerekli denetimi yaptırır, kendi ruhsatını ona göre verir ama ondan sonra bir daha da denetlemeye gitmez bildiğim kadarıyla.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Başkanım, burada araya girip söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Bir de Hüda Hanım’ın sorusu var herhâlde, onu da alalım da ondan sonra hepsine birden cevap verirsiniz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Evet, merhaba, hoş geldiniz sizler de.

Şimdi, birkaç rapor var elimizde yani anlaşılmıyor. Nasıl anlaşılmıyor? Kafa karıştırıcı. 2010 yılına ait Aladağ Kaymakamlığının bir denetleme raporunda “Yurt binasında yangına karşı gerekli tedbirler alınmış mıdır? Evet.” diye notlar var iki ayrı raporda. Bir de 2015 yılı 10’uncu ayın 26’sında Adana Valiliği, Millî Eğitim Müdürlüğü, Aladağ Kız Öğrenci Yurdu Denetim Raporu. Burada diyor

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

ki: “Yangından korunma önlemleri: Binanın yangından korunmasına yönelik olarak her katta yangın tüplerinin bulunduğu, yangın tüplerinin periyodik bakımının yapıldığı, sivil savunma ekiplerinin güncellendiği, yangın söndürme tatbikatının yapılmadığı, binada yangın merdiveninin bulunduğu, bina etrafının beton duvarla çevrili olduğu ve kamera sisteminin bulunduğu...” Ama, yangın sonrasında ailelerin ve hatta orada yurt müdürünün de ifadesine göre “Yangın tüpü vardı ama o gün yoktu.” diyor, burada “Her katta vardı.” diyor. Yangın tüpü diye bir şey yok yanan yurtta.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Değişim için gönderilmiş.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yani, ne hikmetse yangın günü tüpler yok orada ve tatbikat zaten hiç yapılmamış. Yangınla ilgili son derece büyük bir açık ve tedbirsizlik var ama raporlarda bunlara yönelik olumlu onaylar verilmiş. Bu nasıl oluyor?

BAŞKAN – Şimdi, Hüda Hanım, teknik rapor, bilirkişi raporları ayrı ama Komisyonumuzun çalışmalarında gazeteden veyahut da işte “Aileler bunu söyledi, yurt müdürü bunu söyledi.” diye... Bilirkişi raporları üzerinden gidersek daha net olur. Çünkü geçen hafta da bu konular üzerinden tartışma çıkmadı ama bir karışıklık oldu. Şimdi, aileler ve şeyler, zaten yargı noktasında bunlar daha net ortaya çıkacak. Ama, biz somut bilirkişi raporları üzerinden yani bilirkişi oradaki yangın sonrasında da alınan tespitler üzerinden orada yangın tüpünün... Yani, denetim sırasında vardır, sonrasında olmamış olabilir ama bunların gerekçeleri... Yangın sırasında genel anlamda -alınan tedbirlerin tamamı için- yüzde yüz tedbir almak gerekir noktasında bizim tabii ki araştırmamız devam edecektir. O yüzden “Aileler ve yurt müdürü bunu söyledi.” demek biraz sıkıntılı oluyor.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, karşımızda hazır yetkililer varken... Şimdi, birbirinden farklı raporlar var.

BAŞKAN – Doğru.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Onay verilmiş, çok iyi onay verilenler var, “Yapılmadı.” denilenler var. Fakat burada bir de yurt müdürünün ifadesi var. Yani, bunun medyadan sadece paparazzi haberleriyle konuşulmaması gerekir. Ama, olayın sıcaklığına yurt müdürü, hani veliler de çünkü orada bizatihi orayı yöneten kişi “O gün yoktu.” diyor. Yani, onun için bu noktada belki bir düşünceleri vardır, biz de bu konuda aydınlanmalıyız.

BAŞKAN – Hüda Hanım, doğru, haklısınız ama olayın sıcaklığına orada olan bir milletvekili olarak şunu söyleyebilirim: O acının, o kaosu içinde insanlar pek çok şeyi söylediler. Büyük bir acı yaşıyorduk o gün. O gün söylenenlerle, gazetecilerin o gün herkese mikrofon tutup da bir cümle, bir cümle sağdan soldan toplamalarıyla -buradaki gazeteci arkadaşları tenzih ederek söylüyorum- olayın bütününe vâkıf olma gibi bir şey söz konusu değil. O yüzden adli sürece nasıl devam edileceğini hepimiz takip ediyoruz zaten. Bütün sorumlu olan herkes yargı önünde hesabını verecek. Eksiklikler varsa haklısınız, bunların da tespit edilmesi, muhakkak alınması gereken önlemleri almamız lazım.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Zaten bu amaçla, elbette.

BAŞKAN – İsterseniz -benden kaynaklandı ama ben araya girince biraz konu dağıldı- Atillah Bey sunumunu bitirsin, ondan sonra kafamızda daha net çıkacaktır.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bitirsin, belki de aydınlatacak, bilgilendirecektir kendisi. Zaten burada hukuki süreci, bir müdahil olmayı da yargılama noktasında değil yani böyle iddialar da var. Yani, bu konuda farklı farklı raporlar nasıl ortaya çıkıyor ve ortaya çok acı bir dram çıkıyor sonuçta hiçbir tüpün olmaması vesaire. Yani, sonuçta bizi yine bilgilendirmeleri gerekiyor teknik olarak.

BAŞKAN – Tamam, teşekkürler.

Biz sunumumuzu o zaman tamamlayalım Atilla Bey bölmeden.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Evet, şimdi, “Yanma nedir, nasıl gerçekleşir”le ilgili kısa bir tanım yapacağım. Bildiğimiz gibi maddeler üç hâlde oluyor; katı, sıvı, gaz ve bunlar belli bir tutuşma sıcaklığına kadar ısıtıldığı zaman oksijenle reaksiyona giriyorlar ve yanma dediğimiz olay gerçekleşiyor. “Yangın” dediğimiz olay da yanmanın başladığı noktayla sınırlı kalmayıp kontrol dışına çıkması ve tehlike oluşturmaları.

Şimdi, bunların sebepleriyle ilgili “Yangın neden çıkıyor, niye çıkar?” kısmı geliyor. Dikkatsiz davranma, tedbirsiz davranma, kasıtlı davranma, bilinçsiz davranma, kaza ve doğal afetler genel başlıklar altında yangın çıkış sebepleri olarak, yangına sebep olan yangın çıkış sebepleri. Bunlar dediğimiz gibi ısı kaynakları... Yani, burada aslında ısı kaynaklarının kontrolüyle ilgili önemli bir şey var, bunu herkesin aslında bilmesi lazım, belki biliyor. Yani, biz evlerimizde, iş yerlerimizde ısı kaynaklarını kullanıyoruz, bunlar hayatımızın içinde. Bunları kontrol altında tutmamızla alakalı o yüzden bir açıklama listesi yaptık. Açık ateş kaynakları var. Bizim işte bildiğimiz çakmak, kibrit, mum, işte kaynak arkları, sigara gibi açık ateş kaynakları var, elektriksel ısınma, elektriğin oluşturduğu bir ısı kaynağı var, mekanik ısınma, kimyasal ısınma, statik elektrik, doğal ısı kaynakları -işte güneş, yıldırım ve tabiat olayları- ve nükleer ısınma olarak ısı kaynaklarımız var.

Şimdi, yanmanın meydana gelmesi için dedik ki yanıcı madde, oksijen ve ısı kaynaklarının bir arada olması lazım. Yanıcı madde, oksijen her yerde, her ortamda var yani bunu engellemek mümkün değil. Burada bizim dikkat etmemiz gereken şey kullanıcı olarak ısı kaynaklarını kontrol altında tutmak. Bununla ilgili yine istatistik verilere bakarsak, İstanbul’da mesela 2011 ile 2016 yılları arasında meydana gelen -yangınlar ve bunların yüzdeleriyle ilgili, çıkış kaynaklarıyla, ısı kaynaklarıyla ilgili- bu yıllarda meydana gelen tüm yangınların yüzde 61’i yani sayı olarak burada 17 bin yangından yüzde 61’i ısı kaynaklarının dikkatsiz ve tedbirsiz kullanımından kaynaklanmış mesela. ısı kaynaklarını dikkatsiz ve tedbirsizce kullanmanın sonucu olarak meydana gelen yangınların yüzde 61’i bundan çıkıyor. Yani, bu insan unsuru, çoğunlukla kullanıcıyla alakalı bir durum. Elektriksel ısınmada -tüm yangınlar içinde baktığımız zaman- yüzde 21’lik bir kısım var, bu da ciddi bir rakam. Elektrikli ısı kaynağı hemen hemen hayatımızın her aşamasında, her yerinde var. Baca yüzde 3,8, kasıt yüzde 9,5 ve tespit edilemeyen 3,7 gibi bir rakam var.

Bunlar hangi saatlerde çıkıyor diye baktığımızda, genelde çoğunlukla insanların ayakta oldukları, faal oldukları saatte yangınların büyük bir kısmı çıkıyor. En az çıktığı vakit olarak da baktığımız zaman, işte uyku saatleri, insanların uyuduğu saatler. Burada da yine insan davranışlarının yangın çıkış sebepleriyle alakasını kurma açısından önemli bir veri bu.

Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

Şimdi, İstanbul'da eğitim ve barınma mekânlarında yangın sayılarıyla ilgili 2005 yılı ile 2016 yılı arasında 811 tane yangın meydana gelmiş ve bu yangınlarda ilkokul ve ortaokul dikkat çekiyor, 296 tanesi ilkokul ve ortaokul, 102 tanesi de yurt yangını. Yani, on bir yıllık bir istatistikte 102 tane yurt yangını meydana gelmiş, 19 kişi yaralanmış bu yurt yangınlarında ancak ölüm olayı gerçekleşmemiş.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) - Sadece İstanbul'da mı?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – İstanbul'da evet.

Burada da buna baktığınız zaman yüzde 13'lük bir kısma tekabül ediyor meydana gelen yangınlar yurtlarla alakalı. Yüzde 13'lük yangınlar içerisindeki payı var.

Neden yangın çıkıyor yani yangın çıkış sebebi olarak yurtları ele aldığımızda, yurtlarda meydana gelen yangınların yüzde 50'si elektriksel ısınmalardan kaynaklanıyor. Diğer açık ateş kaynaklarının tedbirsiz ve dikkatsiz kullanımından yüzde 44, diğer yüzde 6'lık kısmının da genelde ısıtma sistemleriyle ilgili bacalardan kaynaklandığı tespit edilmiş.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Elektriksel ısınmadan kastınız elektrik tesisatındaki hatalar, o değil mi?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Evet yani yanlış kullanımdan dolayı ısınmaların elektrik sisteminde, tesisatında meydana gelmiş olması. Genelde elektrikle ilgili yangınların çoğu bundan kaynaklanıyor, elektrik tesisatındaki ısınmalar. Bunun da yanlış kullanımdan veya tesisatın yetersizliğinden birçok sebebi var.

BAŞKAN – Peki, tehlike anlamında yani elektriksel yangınlar mı daha kontrolsüz bir biçimde yayılıyor, tehlikeli, yoksa insan eliyle çıkan dediğiniz gibi ateş, açık ateşten mi?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Yani, elektrik daha ciddi bir tehlike çünkü elektrik ısısı çok yüksek ve başladığı noktada yakmayacağı bir şey yok yani çok yüksek bir ısı oluşturduğu için. Bir de burada tehlikeli bir tarafı da şu: Elektrik tesisatlarının kablolarının, izolasyon kablolarının yanmasından dolayı çok kısa bir sürede çok hızlı bir şekilde duman oluşmakta, bu dumanlar genellikle eğer halojenden arındırılmış kablo kullanılmadıysa çok kısa sürede insanları zehirliyor. Yani, burada tesisatın standartlarıyla ilgili çok ciddi bir tehlike oluşuyor.

Şimdi, yangın öncesi ve yangın sonrası diye bir önlem açısından, yangın öncesinde nelerin yapılması gerektiğini, yangın anında da nelerin yapılması gerektiğiyle ilgili: İşte yangın öncesinde binaların yangın güvenlik önlemleri yönünden tedbirlerinin aldırılması. Bu, işte bizim anayasamız dediğimiz bununla ilgili Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik. Yangın öncesinde yine binayı kullanan kişilere yangında nasıl doğru davranış göstereceği, nasıl müdahale edeceği, neyle müdahale edeceği bilgisini öğretmek gerekiyor. Ayrıca, olası bir yangın durumunda binayı nasıl tahliye edecekleriyle, nasıl müdahale edecekleriyle ilgili de önceden mutlaka bir müdahale planlarını oluşturmaları gerekiyor. Yangın anında da yapılması gerekenlerle ilgili yangını hemen binadakilere ve itfaiyeye haber vermek birinci olarak. Ondan sonra, enerji kaynaklarını kapatmak, doğal gaz, elektrik

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

gibi enerji kaynaklarını kapatmak, güvenli ise yangını söndürmek, eğer bilgi sahibiyse, eğer güvenli değilse, söndüremiyorsa bir an önce binayı yangın kaçış merdivenlerinden tahliye etmek.

Burada Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelikle ilgili kısa bir bilgi vereceğim. Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik ilk olarak 2002 yılında oluşturuldu, bu belli tarihlerde revize edildi. Şu an, en son kullandığımız 2015 yılında revize edilmiş hâli, onu kullanıyoruz. Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in amacı binalarda meydana gelebilecek yangınları en aza indirmek ve burada da yine bir yangın meydana geldiyse bu yangını en az zararlarla atlatmak için bir kısım önlemler oluşturuluyor. Burada 2007 yılında yeni bina ve mevcut bina olarak bir sınıflandırma yapıldı Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'le ilgili. Bu yeni bina-mevcut bina ayrımından dolayı önlem noktasında binanın mevcut bina mı, yeni bina mı değerlendirilmesinden sonra önlemler aldırılıyor. Buna bir örnek verecek olursak, mesela yeni binaysa birden fazla katlı bina içerisindeki yatılan oda sayısı 100 ve yatak sayısı 200'ü geçiyorsa 200'ü geçen otel, yurt ve pansiyonlarda, misafirhanelerde yapı yüksekliği 21,50 metreden fazla olan bütün yataklı tesislerde otomatik yağmurlama sistemi istenir, bunu örnek olsun diye veriyorum. Eğer bu bina yeni bina değil de mevcut bina ise bina yüksekliği 30,50'den fazla olursa yağmurlama sistemi isteniyor. Yani, yatak sayısı 200'ü geçmiş olsa dahi, evet, 200'ü geçtikten sonra tüm otellerde ve yurtlarda bu sistem isteniyor. Ama, burada işte kat yüksekliğiyle alakalı farklılık var, bunu örnek olsun diye veriyorum.

Binalarda yangın güvenlik önemleri iki aşamada alınmaktadır. Bunlardan bir tanesi iskân aşaması, diğeri ruhsat aşaması olmak üzere. İskân aşamasında yapı kullanım izin belgesi iskân olarak adlandırılmaktadır. Bu aşamada şu üç projeye önlem aldırılmaktadır, yangın güvenlik yönünden bunlar mimari proje, elektrik projesi ve mekanik proje olmak üzere... Ruhsat aşamasında ruhsatı veren kurumlar sorumlu ve onların yönlendirilmesiyle yangın güvenlik, uygunluk raporu bizim tarafımızdan verilmekte, bunu biraz önce de ifade ettim. Bununla ilgili eğer belediye veya millî eğitim, sağlık, Emniyet, sosyal hizmetler veya müftülük bu kurumlardan gelen bir iş yeriyle ilgili yangın yönünden incelenmesi ve uygunluk raporu talep edildiği zaman biz itfaiye olarak gidip burayla ilgili Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in hükümlerine bakarak buraya uygundur veya değildir, uygunsa zaten uygunluklarını yazıyoruz, değilse olumsuzluklarını yazıyoruz, süreç böyle devam ediyor. Tekrar bir süre veriliyor, bu süre içerisinde eksiklerini tamamlayıp tekrar müracaat ettiğinde gidip tekrar bakılıyor, eğer uygunsuzluk giderilmişse bununla ilgili rapor veriliyor.

Evet, burada, şimdi, "Bu önlemleri kimin aldırması gerekiyor ve kim sorumlu?" sorusu en çok sorulan sorulardan bir tanesi. Yangın güvenlik sistemlerinin yaptırılmasının gerekli olduğu yapı sahibine yazılı olarak bildirildiği hâlde, yapı sahibi tarafından yaptırılmamış veya standartlara uygun yaptırılmamışsa yapı sahibi sorumlu olur. Yangın güvenlik önlemleri yapıldıktan sonra bunların periyodik kontrollerinden, bakımlarından, testlerinden, standartlara uygun hâle getirilmesinden bina sahibi, yöneticisi veya bunların görevlendirdiği kişiler sorumlu olurlar.

Yangın güvenlik önlemleri neye göre belirlenir? Bununla ilgili yönetmelikte belli parametreler var. Burada ön plana çıkan binanın bina ve yapı yükseklikleri, bunlar etkiliyor. Kullanım sınıfı, kullanıcı yükü ve kaçış mesafeleri, bir de tehlike sınıflandırılması, bina hangi tehlike sınıfına giriyor diye. Bu parametrelere bakılarak yapı cinsi elemanları değerlendiriliyor, binanın yapı cinsi elemanları, acil çıkışları, kaçış mesafeleri değerlendiriliyor. Uyarı ve kontrol sistemlerinin gerekli olup olmadığı

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

değerlendiriliyor. Söndürme sistemleriyle ilgili yangın güvenlik önlemleri bu parametrelere göre değerlendiriliyor.

Şimdi, binaların önce kullanım amacı önemli yönetmeliğe göre, hangi amaçla kullanıldığı, işte bu yönetmeliğimizde on başlık altında kullanım amaçları belirlenmiş. Burada yurtlar, konaklama amaçlı binalar sınıfına giriyor, diğer eğitim kurumları da kurumsal binalar statüsüne giriyor. Binaların tehlike sınıflandırılması açısından da yönetmelikte ayırım yapılmış ve buna göre önlem aldırılıyor. Bir binada düşük tehlike, orta tehlike veya yüksek tehlikeli yerler sınıfına göre yangın güvenlik önlemleri aldırılıyor. Yurtlar burada orta tehlikeli birinci sınıfta yer alıyor.

BAŞKAN – Birinci sınıf derken?

**İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR
YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ –** Orta tehlikenin birinci sınıfı.

Şimdi, düşük tehlikeli yerler, orta tehlikeli yerler ve yüksek tehlikeli yerler olarak önce üçe ayrılıyor. Orta tehlike sınıfına giriyor yurtlar, orta tehlikenin birinci sınıfına giriyor, o da kendi içerisinde kademelendirilmiş.

Yapı cinsiyle ilgili burada yurtlar için konuştuğumuzda, yurtlarda meydana gelen yangınlarda yapı malzemeleri, yapıda kullanılan malzemeler yangına dayanımlarıyla ilgili çok önemli bir unsur ve aynı zamanda bir yangın anında binayı güvenli bir şekilde tahliye edebilmek için yapı malzemelerinin -yangının hızını artırdığı için- yönetmelikte belirtilen sürelerle dayanabilmesi lazım. Burada yapı cinsleri var. İşte genel olarak çelik yapılar, bağdadi yapılar, ahşap yapılar, betonarme yapılar. Burada mesela yurtlarla ilgili “Kesinlikle ahşap bina olamaz.” hükmü var. Yani, mutlaka en az yüz yirmi dakika yangına dayanıklı duvarları olan betonarme bir bina olması gerekiyor.

Yine, yönetmeliğimizin binalarla, yurtlarla ilgili, özellikle kullanılan elektrik tesisatıyla ilgili yine burada ilgili bir maddesi var. Mesela “100’den fazla kişinin bulunduğu konaklama amaçlı binalarda -bunlara yurtlar da giriyor- her türlü besleme ve dağıtım kabloları ve kablo muhafazalarında kullanılan malzemelerin halojenden arındırılmış ve yangına maruz kaldığında herhangi bir zehirli gaz üretmeyen özellikte olması gerekiyor.” Yönetmeliğin böyle bir maddesi var. Eğer yurda dönüştürülen binaların tesisatları önceki binanın kullanım amacına göre yapılmışsa, eğer yurda dönüştürülüyorsa mutlaka elektrik tesisatının tekrar değerlendirilmesi gerekiyor.

Yönetmelikte ikinci bir önemli konu, acil çıkışlar. Çünkü bir yangın anında en önemli şey binayı hızlı bir şekilde, güvenli bir şekilde tahliye etmek can kayıplarının olmaması için. Burada bir yapıda mutlaka en az iki çıkışın olması gerekiyor, bu genel bir kaide aksi belirtilmediği sürece. Bunlar da yine kaçış mesafeleri ve kaçış sayısı, acil çıkış kaçış sayıları yine kullanıcı yüküne göre hesaplanıyor, o binayı kullanan kişi sayısına göre hesaplanıyor. Bununla ilgili yangın merdiven örnekleri; dairesel merdiven ve düz kollu sahanlıklı merdivenler. Burada da yine yangın merdiveninin standartlarıyla ilgili, nasıl olması gerektiğiyle ilgili yönetmeliğin ilgili maddeleri var. Merdivenlerin yangına en az yüz yirmi dakika dayanıklı duvarlardan oluşturulması lazım ve eski binalarda en az altmış dakika, yeni binalarda doksan dakika kapılarının yangına dayanıklı olması gerekiyor. Bizim yapmış olduğumuz denetimlerde yangın merdivenleriyle ilgili olumsuz karşılaştığımız örneklerin resimlerini aldık. Yani, gördüğünüz gibi yangın merdiveninin normalde zemine kadar inmesi gerekiyor kesintisiz bir şekilde.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Şaka gibi.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ - Burada üstte bırakmışlar yani kişi burada kaçsa bile orada kalacak.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Neredeymiş, bunun yerini sorabilir miyim, biliyor musunuz?

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – İstanbul'da bir yerdeymiş.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ - İstanbul'da efendim.

Yine, yeni bina ve eski binayla ilgili, merdivenle ilgili birkaç bilgi notu var. İşte, yeni binalarda 9,50'den sonra döner merdiven müsaade etmiyor yönetmelik, mevcut binalarda 30,50 metreye kadar müsaade edebiliyor.

BAŞKAN - 9,50 dedğiniz 3 kat mı?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Evet. 3 katı aşıyorsa...

BAŞKAN - Zemin artı bir artı iki gibi.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Evet.

Burada yönetmeliğin ilgili maddesinde “Kaçış yollarıyla ilgili düzenlenmesi bakımından herhangi bir yapının içinde serbest kaçışlar engellenecek şekilde çıkışlara veya kapılara kilit, sürgü ve benzeri bileşenler takılamaz.” deniyor. Buna rağmen resimlerde görebildiğiniz gibi kaynak yapılmış mesela bir tanesinde, kaynakla tamamen kapatılmış, kesin çözüm. Diğerinde göbek yapılmış, kilitlenmiş, üzerine bir not yazılmış “Anahtar nöbetçi öğretmendedir.” diye. Bir diğerinde orası ardiye gibi kullanılmış yani oradan geçmek, özellikle yangın anında, dumanlı bir ortamda mümkün değil.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Bir şey soracağım: Bunların sonraki hâli nedir?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Efendim?

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Bunları tespit etmişsiniz. Düzeltilmiş hâlleri ne oldu bunların?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Şimdi, onunla ilgili ileriki slaytlarda var. Yani kaç tanesi düzenlendi, kaç tanesinde bir süre verildi, var. Yani biz denetime, kendi talepleri üzerine denetime gittiğimiz zaman bunlarla karşılaşıyoruz.

Yangın merdivenleriyle ilgili önemli yapısal bir sorun da... “Yangın merdivenlerinin bulunduğu -mevcut binalar için söylüyorum- yere herhangi bir kolay yanıcı pencere veya yangının hızlı sirayet edebileceği 1,8 metreden fazla olamaz.” yani yakın olamaz ibaresi var. Bu, yeni binalarda 3 metreye kadar çıkarıldı. Özellikle bir yangın anında böyle bir yapıda yangın merdivenini kullanmak mümkün değil, yangın merdiveni kesinlikle kullanılamaz bir hâle geliyor. Standartlara ölçü olarak uymuş olsa dahi kapıları veya sahanlığı, genişliği, orayı duman bastığı için kullanmak mümkün değil. O yüzden,

Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

pencerelerin olduğu yerlerden yangın merdiveninin geçmemesi gerekiyor. Bu da kaçış yoluyla ilgili önemli bir husus.

Yine yangın kapılarının özellikleriyle ilgili, burada, işte kullanıcı sayısı ve kullanıcı yüküne göre yine burada belli standartlar vermiş ve yangın çıkış kapılarının kaçış istikametine doğru olması gerektiğini ve işte burada kilit sisteminin, kol sisteminin panik bar olması gerektiği hakkında ilgili standartları koymuş.

Diğer bir önemli konu, yangın anında yangını erken fark etmek ve bunu tüm bina içerisindeki binayı kullananlara bildirmek çok önemli bir konu yangın anında. Bununla ilgili ihbar alarm sistemleri devreye giriyor. 400 metreden büyük, 2 ile 4 kat arası bütün binalarda ihbar sisteminin yapılması zorunlu.

Yangını algılama sistemleri de bununla beraber mutlaka önemli bir konu. Yangın ne kadar erken fark edilirse o kadar hızlı müdahale edilir veya o kadar erken tahliye edilir. Bununla ilgili de yangın, duman ve ısı dedektörleri dediğimiz dedektörler var. Bunlar da mutlaka özellikle yurt olarak kullanılan binalarda alınması gereken önlemlerden bir tanesi. Bunların özellikle panele bağlı ve bir güvenlikçinin odasından görünebilecek şekilde düzenlenmesi gerekiyor. Yani, binanın herhangi bir yerinde işte yatma saatlerinde bir yangın olduysa -ayık olunan saatler değil- burada yangının nerede olduğunu gösteren panolar var; hangi katta, hangi dairede, hangi odada diye ve yirmi dört saat nöbet tutulan bir yere eğer burası, orada mutlaka güvenlikçinin odasında ekranda uyarı sistemi paneli olması gerekiyor.

Bununla ilgili yönetmeliğimizde, otomatik algılama sistemleri, yapı yüksekliği 6,50'yi geçen yerlerde ve bina toplam kullanım alanı 1.000 metrekareyi geçiyorsa otomatik algılama sistemlerinin mutlaka uygulanması gerekiyor.

BAŞKAN - Bu eski-yeni fark etmiyor, bütün binalar için...

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Evet.

Yani eğer yapı yüksekliği 6,50'den büyük veya bina toplam kullanım alanı 1.000 metrekareden büyükse mutlaka bu sistemlerin bu binaya yapılması gerekiyor.

Bunlarla ilgili yine dedektörler var, gaz algılamayla ilgili. Bunların da belli standartları var.

Aydınlatma sistemleri, yine, dumanlı ortamlarda, acil durumlarda, panik hallerinde insanları kaçış merdivenlerine götüren kılavuzlar olarak mutlaka binalarda yön gösteren levhaların olması gerekiyor. Ayrıca, bunların elektrikli, bataryalı olması gerekiyor, dumanda fark edilebilecek olması gerekiyor. Daha önceden, bunların fosforlu olanları da kabul ediliyor da ama dumanda bunlar gözükmediği için fosforlular kaldırıldı, tamamen bataryalı sisteme geçildi.

Anons sistemi de mutlaka olmalı. Yurtlarla ilgili, işte, yatak sayısı 200'ü geçiyorsa mutlaka anons sisteminin yapılması gerekiyor.

Yangın söndürme cihazları. Kullanılan mekânın yangın sınıfına göre mutlaka portatif yangın söndürme cihazlarının bulunması gerekiyor. Bunlarla ilgili de nerede, hangi metrekarede ne kadar olması gerektiğiyle ilgili bilgiler var. Söndürme sistemlerine devam ettiğimizde, yangın söndürme cihazlarının haricinde bir de sabit söndürme tesisatları var; yangın dolapları, hidrantlar, springler,

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

itfaiye su alma ağızı, itfaiye su verme ağızı ve köpüklü söndürme sistemleri olarak yönetmeliğin getirdiği uygulamalar var. Mesela, yangın dolapları, kapalı kullanım alanı yeni binalarda bin metrekareden büyük, mevcut binalarda 2 bin metrekareden büyük tüm yapılarda, yüksek binalarda enerji şeyi 350 kilovatin üstündeki kazan dairelerinde yangın dolabı istenir, bu da bir standart. Yangın dolaplarıyla ilgili de bakın, resimlerde gördüğünüz gibi, dolabı yaptırıyor ama dolabın aktif hâlde tutulması ve kullanımının kolaylığıyla ilgili, maalesef, çalışma ruhsatını aldıktan sonra bunun şeyine dikkat edilmiyor, bu tür örnekler de var. İşte, oradan bir korkuluk geçirmiş, o dolabı yangın anında kullanmak mümkün değil veya oraya mal istiflemiş. Zaten panik hâlindeyiz, içeride yoğun bir duman var, sizin o dolabı bulmanız ve onu o hâlde kullanabilmeniz çok zor bir olay; bununla ilgili olumsuz örnekler.

Bir de yangının fark edilip ve hemen müdahalesinin sağlanması için otomatik sistemler var, bunlarla ilgili de işte, otomatik yağmurlama sistemi var. Bunlar da eğitim ve barınma amaçlı kullanılan yerlerde bunlarla ilgili, bina yüksekliği 30,50'den fazla olan mevcut binalarda, eğitim ve barınma amaçlı kullanılan binalarda otomatik yağmurlama sistemi isteniyor. Yeni binalarda da işte, yatak sayısı 200'ü geçince ve yapı yüksekliği 21,50'yi geçen tüm binalarda otomatik söndürme sistemleri isteniyor. Bunların içerisinde gazlı söndürme sistemleri var springlerin haricinde.

Aladağ yangınından sonra İstanbul'da yapılan yurt binaları için denetimlerin sonuçları var burada. İlgili kurumlardan gelen talepler var, 282 talebe karşılık bizim yapmış olduğumuz denetimler var, bunların sayıları var. Burada yüzde 56'sı uygunsuz gözüküyor. Bu uygunsuzluk sadece önlemin alınmamasıyla ilgili değil, alınan önlemin aktif hâlde tutulmasıyla ilgili. Yani, demin verdiğimiz örneklerde, işte, yangın merdiveni yapmış ama sonradan orayı bozmuş, haber vermemiş veya işte, yangın dolaplarını yapmış ama kullanılabilir hâlde tutmuyor, aktif tutmuyor; bunun gibi, bunlar da bunun içerisinde var.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bu sadece yurtlar için mi?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Evet. Yani, Aladağ yangınından sonra yapılan denetimlerin sonuçları.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Yüzde 56 olumsuz.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Yüzde 56 uygunsuz, yüzde 12 uygun. Bir de olumsuzdan olumluya dönüşen var, mükerrer gidilen yer var. Gidiyorsunuz, iki üç gün sonra geliyor, “Yaptım.” diyor, tekrar bakıyorsunuz, o da yüzde 12 civarında.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Bu sadece İstanbul'daki yurtlar değil mi?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Sadece İstanbul evet, İstanbul'u baz aldık. Ama İstanbul'daki yurtların tamamı değil yani tamamı gelmedi şu ana kadar. Bize talep edilen, “Bizi denetleyin.” diye gelenler. Yani, ilgili kurumun, Millî Eğitimin gönderdiği, Diyanetin gönderdiği veya yurt özel, kendi geliyor, kendisi başvuruyor “Beni denetler misiniz?” diye. Bu 282 müracaatın, kurumlardan veya özelden gelen müracaatın denetim sayıları.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

BAŞKAN – Peki, siz bu denetimi yaptıktan sonra, eksiklikleri, olumsuzları tespit edip muhakkak bir süre veriyorsunuz. Bunu siz mi veriyorsunuz, yoksa sadece tespit edip -atıyorum- Millî Eğitim Bakanlığı müracaat ettiği için Millî Eğitim Bakanlığına mı yönlendiriyorsunuz?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Biz Millî Eğitime tekrar yazı yazıyoruz, “Şu olumsuzlukları var.” diye, onlar da bir ay gibi bir süre veriyorlar, “O süre içinde tamamlanması...” diye.

BAŞKAN – Tekrar kontrolünü siz mi yapıyorsunuz?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Tekrar geliyor, “Olumsuzlukları giderdim.” diye kurumdan getiriyor yazıyı, tekrar biz gidip denetliyoruz, eski, tespit ettiğimiz olumsuzlukları giderdiyse olumluya dönüşüyor.

BAŞKAN – O zaman, şöyle söyleyebilir miyiz: Yangınla ilgili, eksik tespitinden tutun da denetimine ve tamamlanmasına kadar bütün kontrol aslında büyükşehir veya ilgili belediyelerin itfaiye biriminde diyebilir miyiz?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Tamamı sadece itfaiyeyle de ilgili değil, ilçe belediyelerinin kendi kurdukları birimler var önlemle ilgili.

BAŞKAN – Yani belediye kapsamında diyebilir miyiz?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Belediyeler ve itfaiye, büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyeleri; onların denetiminde, evet.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ruhsat verilene kadar herhâlde bu.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Evet.

BAŞKAN – Tamam.

Yine başa döndük.

Evet, devam edelim.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Bunlar da yine, yurtlarla alakalı, denetimde karşılaşılan olumsuz durumlar. Yani, denetimin yaptığımız 282 tane yerde karşılaştığımız durumlarla ilgili fotoğraflarımız.

BAŞKAN – Çamaşırlık mı koymuşlar?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Evet, çamaşırhane veya ardiye olarak kullanılıyor. Normalde, buralar yangın anında hızlı bir şekilde binayı terk etmemiz gereken yerler, kaçış yolları, koridorlar. Yine, merdivenlerle ilgili, uygunsuz merdivenler ve yangın kapılarının durumu; ayaklabılık yapılmış mesela burada. Burada ahşap bir yangın kapısı kullanıyor, çıkış kapısı ahşap mesela, olmaması gerekiyor. Evet, burada da işte, sokağa kadar çıkmayan yangın kaçış güzergâhı, yangın merdivenleri. Klima ünitesi var

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

içeride, yangın merdivenlerinin içerisinden hiçbir şekilde, herhangi bir tesisat geçmemesi gerekiyor. Burada yangın kaçış istikametinde klima var. Yani bir yangın anında, bu klimada bir yangın olduğu zaman insanlar bu kaçış yolunu tercih etmek zorundalar doğru davranış şekli olarak ve burada direkt yangının içine girmiş olacaklar ve o merdiveni komple duman basmış olacak. Evet, oda içerisinden geçiyor burada, tek kişiyi haiz bir yangın kaçış yolu. Burada, sağ tarafta bir görüntü var. Bu bir spring başlığı, normalde, bize müracaatta diyor ki: “Ben yaptım, gelip bakın.” Gidiyorsunuz, springi sadece başlık olarak tavana monte etmiş ama tesisatı yok yani aldatmaya çalışıyor bizi, bu tür şeylerle de karşılaşıyoruz. Veya mevcutta tesisatı var ama asma tavan yapmış, asma tavanın arasında kalmış o önlem. Bunlar aslında, tedbir alındıktan sonra yapılan şeyler veya normalde, siz tedbiri aldırıyorsunuz, bunların belli aralıklarla denetiminin mutlaka yapılması gerekiyor. Bu noktada böyle bir durum var.

Öneriler kısmı var bu konularla ilgili, ben onları aktarmak istiyorum size. Önerilerde “Denetimle İlgili Değerlendirme ve Öneriler” başlığı altında şunlar var: Eğitim ve barınma amaçlı kullanılan binalara proje ve iskan aşamasında Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre yangın güvenlik önlemleri aldırılmalıdır.

Yapı kullanım izin belgesi eğitim ve barınma mekânı olarak düzenlenmemiş yapıların bu amaçla kullanılmasına izin verilmemelidir.

Yapının kullanım sınıfı değiştiğinde veya tadilat yapıldığında mutlaka yeniden projelendirilmesi ve ilgili kurumca denetlenmesi gerekmektedir.

Ülke genelinde, yönetmeliğin aynı hassasiyetle uygulanmasının bilinci oluşturulmalıdır. Yani, bu yönetmelik bir tane ama her ilde farklı bir şekilde uygulanabiliyor, herkes aynı hassasiyetle uygulamıyor. Bunun da mutlaka her yerde standart hâlde uygulanması gerekiyor.

Belediyelerde, binalarda alınacak yangın güvenlik önlemlerinin denetiminde çalışacak, Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik’e vâkıf, sahada uygulayabilecek uzman personel bulundurulması gerekiyor. Yani, birçok belediyede bu birim var ancak Yangından Korunma Yönetmeliği’ni bilmeyen insanlar yapabiliyor bunu.

Binalardaki yangın önlemlerinin denetimini yapacak yangın güvenlik uzmanlarının yetiştirilmesi için eğitim programları oluşturulmalıdır.

Üniversitelerin mimarlık ve mühendislik fakültelerinde, binalardaki yangın güvenlik önlemleri müfredata dâhil edilmelidir.

Yurt ve eğitim binaları için “yeni bina”, “mevcut bina” kavramları tekrar değerlendirilmelidir.

Bazı denetimlerde yapılan kontrol listeleri yangın güvenlik önlemleri konusunda uygun değildir. Bunlar kaldırılmalıdır. Yangın güvenlik önlemlerinin denetimi itfaiye teşkilatlarının yangın güvenlik uzmanları tarafından yapılmalıdır. Biraz önce sizin sorduğunuz soruya da bir öneri olarak... Yani, herkes kendine göre bir “check list” yapıyor, gidiyor, uygundur, değildir... Bunu aslında Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik’i uygulayarak yapmak lazım. Bir sivil savunma uzmanı da gidip yapıyor, bir başkası da yapabiliyor. Bu açıdan, bunların standart bir hâlde getirilmesi gerekiyor.

Yurt ve eğitim kurumları yönetmeliklerinin Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik’e uygun olarak yeniden düzenlenmesi, yapılan denetimler sonucu, sorumlu oldukları

Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

binalara yangın güvenlik önlemlerini aldırmayanlara veya alınan önlemleri çalışır hâlde tutmayanlara gerekli idari ve para cezalarıyla ilgili yasal düzenleme yapılması.

Eğitim ve barınma binalarının yeni bina, mevcut bina ayrımı yapılmaksızın her türlü besleme ve dağıtım kabloları ve kablo muhafazalarında kullanılan malzemelerin halojenden arındırılmış veya yangına maruz kaldığında herhangi bir zehirli gaz üretmeyen özellikte olması.

Eğitim ve barınma binalarındaki elektrik tesisatlarının mevcut sistemin çekeceği güce göre düzenlenmesi.

Baca tesisatlarının ilgili Türk standartlarındaki esaslara uygun olması. Bacaların düzenli olarak temizliklerinin ve denetimlerinin yapılması.

Hırsızlık ve öğrenci kaçışları nedeniyle kilitlenen yangın kapılarının ve bina çıkış kapılarının yangın durumunda boşa çıkması, otomatik duman detektörlerine veya ihbar zillerine bağlı kapılara manyetik tutucu takılması. İhbar zillerinden veya duman detektörlerinden veya güvenlikten gelen sinyalle manyetik devre dışı kalır ve kapıları faal hâlde gelir. Şu anda, güvenlik gerekçesiyle yangın kapıları genellikle kapatılıyor, kilitleniyor. Bunlarla ilgili şu anda böyle bir sistem var, acil durumlarda dışarıdan sadece geçişe müsaade edecek şekilde ayarlanabiliyor. Eğer bu uygulanırsa zaten öyle bir problem de kalmaz.

Yurtlarda kullanılan yer döşemeleri ve yatakların yanmasıyla ortaya çıkan yangınları önlemek veya azaltmak amacıyla yangına dayanıklı yer döşemeleri, malzemeleri ve yangına dayanıklı yatak kullanılması.

Mutfak kısımlarında, yurttaki konaklayan kişi sayısına bakılmaksızın ocak üstü davlumbaz içi otomatik söndürme sistemlerinin yapılması.

Engelliler için, olası bir yangın anında tahliyelerinin kolay ve hızlı şekilde sağlanması için düzenlemeler yapılması.

Panele bağlı otomatik duman algılama sistemlerinin yirmi dört saat güvenliğin olduğu bölüme yaptırılması.

Kaçış yollarında hiçbir şekilde kullanım alanları (ayakkabılık, valiz odası, çamaşırhane gibi) olmamalı, yanıcı malzemelerle kaplanmamalı.

Eğitimle ilgili değerlendirme ve öneriler:

Eğitim ve barınma amaçlı kullanılan binalarda çalışan personellere mahallî itfaiye teşkilatlarında yangın güvenlik eğitimleri verilmesi.

Yurtlarda kalacak öğrencileri her eğitim yılı başında yangın bilgisi ve yangında doğru davranış şekilleri konularında bilinçlendirme eğitimlerinin verilmesi.

En az yılda bir kez tahliye ve söndürme tatbikatlarının yapılması.

Yangın önlemlerinin alınması veya yangında doğru davranış şekilleriyle ilgili kamu spotlarının hazırlanması, ulusal kanallarda yayınlanması.

Yerel itfaiye teşkilatlarıyla beraber eğitim binaları ve yurt binaları gibi önemli tesislerin yangına müdahale planlarının yapılması ve uygulanması. Bu, aynı zamanda, itfaiyeler için de önemli bir konu,

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

müdahale planı yapıldığı zaman itfaiye oraya en kolay yoldan nasıl gideceğini biliyor, bir de nereden nasıl kurtarma yapacağını biliyor, bina hakkında bilgi sahibi olmuş oluyor, itfaiyenin müdahale yapan kısımları için söylüyorum, bu önemli bir ayrıntı. İstanbul'da biz bunu uyguluyoruz. Bütün eğitim, yurt ve önemli tesislere müdahale planı yapıyoruz, kurumla beraber tatbikat yapıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler sunumunuz için Atillah Bey.

Çok sorumuz var herhâlde.

Deniz Hanım'la başlıyorum ben.

Buyurun Deniz Hanım.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında, soru değil de bir iki tespit benim söylemek istediğim.

Birincisi: Siz de bahsettiniz, özel yurtlarda tatbikat eksikliği var, bunu da gerekli görmüşünüz ki tavsiyelerinizde de yazmışsınız. Bence de bu tatbikatlar mutlaka uygulanmalı. Devlet okullarında, devlet yurtlarında uygulanıyor bunlar, en azından, Millî Eğitim Bakanlığının bu konudaki hassasiyetiyle ama özel yurtlarda eksiklik var.

Yine, periyodik bakım, denetim daha doğrusu, olmadığı noktasında zaten bunu biz saptamıştık ki burada bir grafik var, sadece İstanbul'daki özel yurtlar dikkate alındığında, yüzde 12'si mükerrer bakılmış. Yani, bu ne demek? Bir bakıma, periyodik bir bakıma girmiş gibi yani denetime girmiş gibi. Ama yüzde 88'i ilk açılıшта, ruhsat verilene kadar, yapıldıktan sonra bir daha denetime tabi tutulmamış. Kaldı ki mesela, beyefendi söyledi, yangın söndürme için yağmurlama sistemi takılmış ama sadece soketi var, bağlantıları yok. Ruhsat alınana kadar da maalesef, bizim vatandaşlarımızın belki tecrübesizliğinden, belki de ihmalkârlığından ruhsat alınana kadar orada gerekli malzemeler tutulup ardından, ödünç alındığı yerlere iade edildiğini de biz biliyoruz, tamamen tutulmuyor. Artı, bir de o yangın tüplerinin, benim bildiğim kadarıyla -ben de yirmi yıl Millî Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda, okullarda çalıştım- belli aralıklarla dolununun yapılması gerekiyor.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Bir kullanım ömrü var, raf ömrü var.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Kullanım, raf ömrü var ve aslında, her doluma gittiğinde Millî Eğitim Bakanlığında belgeleri tutuluyor. Ama bu, özel yurtlarda geri verilmediyse, duruyorsa bile o yangın tüplerinin içerisindeki gereken madde ne düzeyde var, onu da bilmiyoruz.

Yine, burada bir istatistik çıktı ki karşımıza, özellikle, ilkokullarda, ortaokullarda yangın ihtimalinin daha yüksek olduğunu mevcut olan olaylardan gördük.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Diğer eğitim kurumlarıyla kıyasladığımızda, evet.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Tabii, daha fazla. Onu da lise takip ediyor. Bu neden kaynaklanıyor? Aslında çocukların gelişim döneminde merak, deneme arzusu, bilgi ve tecrübe eksikliği ve dikkatsizlik mevcut; bu da bize bir noktada daha gerekçe gösteriyor ki özel yurtlarda, devlet denetimi devlet

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

okullarında, devlet yurtlarında daha fazladır ama özellikle, özel yurtlarda çocuklar ilkokul, ortaokul, lise düzeyinde tutulmamalı. Yani, özel yurtlar açılacaksa üniversite öğrencilerine yönelik açılmalı. İlkokul, ortaokul ve lise öğrencileri devletin korumasında, devletin güvencesindeki barınma amacıyla kurulmuş yurtlarda olmalı. Bu da bizim o görüşümüzü destekliyor.

Bir nokta daha var, binalarda kullanılan besleme ve dağıtım kablolarıyla ilgili. Burada, 100'den fazla kişinin olduğu, yataklı olduğu binalarda bunun değiştirilmesiyle ilgili.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Yeni binalarda 100, mevcut binalarda 200.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Evet, yeni binalarda 100. Aslında, biz biliyoruz ki 100'den daha az öğrencinin barındığı özel yurtlar da var, o zaman, bundan o da mahrum kalıyor. Burada da dikkati çeken bir nokta var, buna da dikkat etmeliyiz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet, sayı noktasında, 100 sayısı nereden çıktı bilmiyoruz.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Yatak sayısı 100'ü geçen veya yatak sayısı 200'ü geçen... Yani, barınma mekânında yatak sayısı 100'ü geçiyorsa diyor ki: "100'ü geçen binalarda –yeni binalar için söylüyorum- elektrik tesisatı halojenden arındırılmış, şu şu standartlarda olacak." Yönetmeliğin maddesi.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Yönetmelikte, yeni yapılan binalarda, 100 yataklıysa bu kabloların bakımı, denetlenmesi yapılıyor. Ama önceden açılmış yurtlarda bu yok o zaman, değil mi?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Mevcut yapılarda bu yok.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Tekrar denetlemeye gidildi mi o yönetmelik çıktıktan sonra? Diyelim ki 100 yataklı yeni kurulan binalarda var ama bundan önce kurulmuş, daha az sayıda yatağı olan binalar var ama bu binalara gidilip de "Yeni yönetmelik çıktı, bundan sonra 100 civarında yatağı olan yurtlarda bu kablolar bu şekilde olacak. Sizininki de zaten 100, siz de buna uymak zorundasınız." diye bir yaptırım var mı?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Yönetmelikte 2007'den önce yapı ruhsatını alanları mevcut bina hükmüne sokmuş. 2007'den sonra zaten bu yönetmelik uygulanıyor yani yeni bina hükmü uygulanıyor. 2007'den öncekilerde, orada zaten ayırım yapılmış, bunu zaten siz mevcut bir binadan istemiyorsunuz, yeni yapılan binadan istiyorsunuz.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – O zaman birçok öğrencinin barındığı yurtlar tehlike ve tehdit altında.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Yani, bizim oradaki tavsiyelerimizde yurt olarak kullanılıyorsa eğer, mutlaka bu tür standartların istenmesi gerektiği noktasında bir tavsiyemiz var.

BAŞKAN – Sayın Yalçinkaya, buyurun.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

Öncelikle, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde görev yapan Atilla kardeşimize de teşekkür ediyoruz. Ben de Belediye Başkanlığı yaptım ve onun verdiği bilgilerle de biraz bilgilerimizi tazeledik. Kendisine teşekkür ediyorum.

Benim öncelikle bir sorum var, siz sunumunuzda şunu söylediniz: “İlgili kurumlar yurt konusunda bize başvurularını yapıyorlar, buranın yangın açısından denetlenmesini talep ediyorlar. Biz de gidiyoruz, oradaki gördüğümüz eksikliklere bakıyoruz, kendilerine bildiriyoruz, onlar da gideriyor veya eksiksiz bir yere burada herhangi bir yangını önleme açısından tehlike arz edecek bir durum yoktur diyoruz.” dediniz ama “Kurum talebi üzerine yapıyoruz bunu.” dediniz.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Şimdi, şu: Yapı ruhsatını veren kurumlar var. Yurt olarak açılmak için Milli Eğitime gidiyorsunuz, “Ben böyle bir yurt açmak istiyorum.” diyorsunuz. O talebi Milli Eğitim bize gönderiyor.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Tamam.

Peki, şahıs olarak birisi size müracaat etti, “Falanca mahalledeki, falanca sokaktaki şu numaralı binamı ben yurt olarak kullanacağım.” dedi.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Diyemez.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Diyemez, değil mi? Peki.

Sayın Başkanım, burada Aladağ Belediyesine bir başvuruda bulunmuş ilgili şahıs ve Aladağ Belediyesi de buna bir izin vermiş. Şöyle diyor...

BAŞKAN – Yalnız, orada, Sayın Yalçinkaya...

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Adana ili Aladağ Belediye Başkanlığına bir başvuru var Başkanım.

BAŞKAN – Pardon, bir dakika, bir dakika...

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Hayır, hayır, ben oradan bir şey öğrendim, o arkadaşımın bir bilgi öğrendim.

BAŞKAN – Bilgi yanlış bir bilgi yalnız. Yani, herhangi bir binanın yurt olarak kullanılıp kullanılmama iznini siz mi veriyorsunuz?

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Hayır, biz yapı ruhsatı vermiyoruz; biz sadece yangın, güvenlik önlemleri yönünden uygun mu, değil mi, raporunu veriyoruz. Yapı ruhsatını veren...

BAŞKAN – Yani, bir bina yurt olarak kullanılabilir, mevcut bir bina ama önemli olan, onun yurt olarak kullanıldığı zaman gerekli şartlarını yerine getiriyor mu, getirmiyor mu, ona bakmak lazım.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Hayır, hayır, ben onu söylüyorum. Diyelim ki eski bir binam var, bu binayı bir yurt olarak faaliyete geçirmek istiyorum.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Şartları uygunsa geçirebilirsiniz.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Dolayısıyla, bu binayı faaliyete geçirmek istediğimde benim direkt olarak belediyeye müracaat edip “Ben şu mahalle, şu sokaktaki binamı yurt olarak kullanmak istiyorum.” dediğimde, direkt olarak o itfaiye, ilgili itfaiye bana “Yangın önlemleri açısından olumsuz bir durum yoktur.” diye rapor verebiliyor mu, yoksa benim adıma, işte 2016’ya kadar, İçişleri Bakanlığı veya Milli Eğitim Bakanlığı, ortaklaşa yürüttüğü bu yurt açma ruhsatlarının verildiği ilgili mevzuata göre onlar mı müracaat ediyor benim adıma? O anlamda, belediye “Güvenlik önlemleri açısından sakınca yoktur.” diye, kuruma mı gönderiyor diye bir soru sordum. “Kurumdan gelirse biz veriz.” dedi de ben ona göre aynı şekilde...

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Şöyle: Yapı ruhsatını biz vermediğimiz için... Yapı ruhsatını ilgili kurum veriyor. Yapı ruhsatı alabilmek için kişi o kuruma müracaat ediyor ve o kanalla bize geliyor. Eğer kendisi bire bir gelip “Benim böyle bir yurdum, bunu denetleyin; yangın, güvenlik önlemleri...” dediği zaman bunu da denetleyip ilgili kuruma olumlu, olumsuz bildiriyoruz yani yazışmaları kurumlarla yapıyoruz.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Teşekkür ederim Atilla Bey.

Ben şimdi bir şey soracağım Sayın Başkanım: “Yusuf Yıldız Belediye Başkanı, Adana ili Aladağ Belediye Başkanlığı” imzalı bir yazıyla “Aladağ Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği, Aladağ Adana” diye bir resmî yazısı var; adına Dernek Başkanı İsmail Uğur. Diyor ki: “23/02/2009 tarihli dilekçenize istinaden, ilgili dilekçenize istinaden tapusu Adana ili Aladağ ilçesi Sinanpaşa Mahallesi’nde kayıtlı olan ve 75 Sokak, No: 7’deki yaptırmış olduğunuz binanıza özel yurt açma ruhsatı alınabilmesi için Özel Öğrenci Yurtları Yönetmeliği Madde 7 bendinde, istenilen belgeye istinaden, binanın sağlığı olumsuz yönde etkileyen endüstriyel kuruluşlardan uzak olduğu yapılan incelemede tespit edilmiştir. Gereğini bilgilerinize rica ederim.” diyor Yusuf Yıldız. Belediye Başkanı direkt olarak şahsına yurt yapılabilmesi konusunda bir yazı yazıyor.

BAŞKAN – Tarih kaçtı? Onu da bir alabilir miyiz Sayın Başkan.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – “Olumsuz.” mu diyor orada?

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Yok, “olumsuz yönde etkileyen endüstriyel kuruluşlardan uzak olduğu yapılan incelemede tespit edilmiştir.” diyor.

BAŞKAN – Hangi tarih?

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) –Yazı 23/02/2009.

Aynı şekilde, bir itfaiye raporu var: “Adana ili Aladağ ilçesi Sinanpaşa Mahallesi 75 Sokak No: 7 kapı numaralı yerdeki Aladağ Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği adına İsmail Uğur’un, Dernek Başkanlığı altında, açılmak istenen öğrenci yurdu binasının -yani “İsmail Uğur adına öğrenci yurdu açılması için bir müracaat var.” diyor- 23/02/2009 tarihinde yapılan inceleme sonucunda söz konusu yerin öğrenci yurdu olarak faaliyet göstermesinin belediyemiz itfaiye görevlilerince yapılan incelemesinde, yapının, ilçenin merkez mahallesinde olası bir yangında, yangın araçlarının ve ekiplerinin ulaşımına engel teşkil edecek herhangi bir durum olmadığı ve yangın durumunda acil müdahale için -yangın faturası- dosyada mevcut ekipmanların olduğu ve yine olan acil durumlarda ambulans ve benzeri

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

hizmetlere kolaylıkla ulaşılabileceği, çevresinde patlayıcı, parlayıcı, yanıcı gibi tehlikeli maddeler üretilen, satılan, depolanan ve dolum yapılan herhangi bir yer bulunmadığı, yangın yönünden herhangi bir sakınca olmadığı .. 23804 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik kapsamında yangın merdivenine gerek olmadığı tespit edilerek iş bu rapor iki nüsha olarak düzenlenmiştir. Süleyman Kılıç, Belediye İtfaiye Görevlisi; Yaşar Doğan, Belediye İtfaiye Görevlisi.”

Yani, benim burada demek istediğim, şahıs kendisi başvurmuş ve bu başvuruyu da belediye değerlendirerek yangın açısından herhangi bir sakınca olmadığını o şahsa belirterek... Ben yazıları okuyorum, buradaki tarihli yazıları okuyorum. Normalde, o zaman, Millî Eğitim Bakanlığının veya diyelim ki İçişleri Bakanlığının “Bu, yurt faaliyeti yapacak. Sizce uygun mudur?” diye belediyeye başvurup belediyenin direkt muhatap olarak Millî Eğitim Müdürlüğüne veya İçişleri Bakanlığına, valilik, kaymakamlık, hangi makamıysa oraya bildirmesi lazımdı bu yangın açısından, değerlendirmesi açısından. Ama kişi şahsen başvurmuş ve belediye de şahsen “Yangın açısından herhangi bir sakınca yoktur.” diye yazıyı kendisine sunmuş. Dolayısıyla, bunun Komisyon tarafından değerlendirilmesini rica ediyorum.

Onun ötesinde...

BAŞKAN – Ben hemen o şeye gireyim. Zaten sıkıntı şurada, geçen haftaki toplantıda da bunun üzerinde çok durmuştuk: Bir işletmeye ruhsat izni belediyeler tarafından da verilebiliyor yani “Burayı yurt olarak kullanabilirim...” 2016 Aralıktan önceki yönetmeliği söylüyorum, 2004-2016 arasındaki. Geçen haftaki sunumda Kemal Bey bunu anlattığı zaman şöyle demişti: “Belediye de bazen Millî Eğitimin izni olmadan, herhangi bir belediye Millî Eğitimin izni olmadan ‘Yurt açılabilir.’ veya ‘Başka bir işletme açılabilir.’ diye izin verebiliyor. Burada bir yetki karmaşası var, o yüzden biz bunu 2016 yılındaki son aldığımız yönetmelik kararıyla tamamen yetkilerin tek bir elde toplanması için Millî Eğitim Bakanlığına devrettik.” diyor. Sizin dediğiniz sorun evet, zaten var bu sorun, vardı diyelim artık, 2016 Aralıktan öncesinde vardı. Yani, bazen Millî Eğitim Bakanlığının haberi olmadan, bilgisi olmadan şahıslar belediyeye başvurup o binanın yurt veya başka amaçlı kullanılması, atıyorum, konuttan otele çevrilmesi, otelden yurda çevrilmesi, yurttan geri konuta çevrilmesi, bu tür şeyleri talep ediyordu. Şimdiki yapılan düzenlemeyle bu artık tamamen Millî Eğitim Bakanlığında oldu.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Ben Sayın Büyükşehirden gelen arkadaşın böyle bir görüş bildirmesinden sonra, bu anlamda, hani, konuyu tekrar bir değerlendirmek açısından dile getirdim. Bunun ötesinde birçok güzel bilgiler verdi. Özellikle, işte, “Biz Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik’e uygunluğu açısından binaların denetimini yapmak ve önlemlerini aldirmekle sorumluyuz.” dedi. “Bununla ilgili olarak da o bina sahiplerinin sadece bize kendileri müracaat ettiğinde biz bu anlamda denetimlerini yaparız ve bu anlamda da o yangına karşı olan, orada eksik işler varsa o önlemleri alması konusunda uyarırız.” diye kendi...

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATILLAH ELEŞKİRTLİ – Yapı ruhsatı alabilmesi için mutlaka böyle bir işlem den geçmiş olması gerekiyor. Şimdi, bunun haricinde eğer bir talep olursa “Bizi yangın güvenlik önlemleri yönünden tekrar değerlendirin.” diye, yine aynı prosedürlere tekrar bakılabilir yani.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Şimdi ama “Eski binaların da yurda çevrilmesi konusunda 2016’ya kadar ilgili şahıs belediyeye müracaat ettiğinde, bu konuda bir değerlendirme yapılarak orada yangın önlemleri konusunda eksiklik varsa gideriyoruz.” Dediniz.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Eğer bir tadilat çalışması yapıldıysa, bir dönüşüm yapıldıysa bunun projelerinin ve sonunda ruhsat aşamasında o talebin itfaiyeye gelmiş olması gerekiyor. Gelenlere de işlem yapıyoruz ama bu gelmiyorsa bizim o yönde bir...

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Şimdi, binanın çalışma ruhsatı verilmiş, bina ruhsatı verilmiş, bina iskânını almış ama sonradan da yurda çevrilmiş. Yurda çevrilme konusunda da bir müracaat yaptığı anda siz yangın önlemleri açısından bir değerlendirmesini yapıyorsunuz “Yangına karşı herhangi bir sakıncası yoktur.” diye. Onu yurt işletmesi, yurt faaliyeti olarak yürütmesine -o binanın, ruhsatı alınmış binanın- yardımcı oluyorsunuz yani “Prosedür bu.” diyorsunuz.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Evet.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Tamam, teşekkür ederim.

Şimdi, bu anlamda, sizin de gene verdiğiniz istatistiki bilgilere baktığımızda, işte, İstanbul’da mesela 102 yurt yangını meydana gelmiş ve yangın çıkan bu yurtlarda da yangın sebeplerine baktığımızda yüzde 13’ünün elektriksel ısınmadan meydana geldiğini söylüyorsunuz.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Yüzde 50’si.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Pardon, yüzde 50’sinin elektriksel ısınmadan meydana geldiğini söylüyorsunuz. Dolayısıyla, diyorsunuz ki: “Yurda dönüştürülen binalarda elektrik kablolarının değiştirilmesi gerekmektedir. Özellikle yangın sebebi de bu elektrik tesisatında kullanılan kabloların yangın açısından...”

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR YARDIMCISI ATİLLAH ELEŞKİRTLİ – Bu bizim önerimiz şu anda.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Öneri olarak yapıyor ama eski binalar da yapı iskân kullanımını almış, diyelim ki on sene önceki bir elektrik tesisatındaki kabloyu kullandı, o kabloyla beraber tekrar aynı şekilde bir yurt faaliyetine başladığında, o yangına sebebiyet verecek veya yangını artıracak olan kablounun değişmesi gerekiyor ama değiştirilmeden de bu anlamda o yurt faaliyetine devam ediyor. Yani ben anlattığı bilgilere göre bir değerlendirme yapıyorum, sonra Sayın Başkanımıza ve sizlere bir önerim olacak.

Yani gördüğümüz bir eksiklik var. Yani denetimleri yapmak için o ilgili kurum veya kuruluşlar veya ilgili şahıslar belediyemize müracaat edecek ve belediyemiz de o denetimi yangın önlemleri açısından yapacak ama ben de diyorum ki şu anda: Biraz önce Sayın Başkanımızın da söylediğine göre –söylemişti, ifade etmişti- Türkiye’de yaklaşık 2.489 yurt var, dernek veya vakıf yurdu. Dolayısıyla, Komisyon olarak burada bir karar almamız lazım bence yani bu 2.489 yurttan kalan öğrencilerimiz bizim için önemli. Aladağ’da yaşanan faciada gerçekten o öğrencilerin hayatlarını kaybetmesi hepimizin

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

canını acıttı, hepimizi derin üzüntüye boğdu. Dolayısıyla, bir daha böyle bir hadise yaşanmaması için bence Komisyon olarak bazı önerileri de bu araştırma raporu içerisine koymamız gerekiyor, ben o anlamda söylüyorum aldığım bilgiler gereğince.

Bir kere, öncelikle, bu 2.489 yurdun elektrik tesisatlarının uygun normlara göre olup olmadığının bir araştırılması gerektiği konusunda araştırma raporunda bence bir tespit yaptırmamız lazım geldiğini düşünüyorum çünkü gerçekten önemli. Aynı şekilde, 2.489 yurttan, bu tabii kayıtlı olan yurt sayısı, belki kayıtlı olmayan birçok binada yurt olarak faaliyet gösteren yerler var ama biz en azından kayıtlı olan bu sayıda, otomatik yağmurlama sistemlerinin de mecburi olarak konulması konusunda -eski-yeni bina fark etmiyor- 2.489 yurt binası hangi illerde mevcutsa oraların acilen bir denetim yapılarak, işte, hem elektrik kablolarının yangın normlarına uygun olup olmadığının tespiti hem yağmurlama sistemleri var mı yok mu onların tespiti hem de yangına duyarlı otomatik uyarı detektörlerinin olup olmadığına yönelik bir araştırma komisyonu olarak üzerimize düşen bir görev olduğunu düşünüyorum. Çünkü, en azından bu 2.489 yurttan yapılacak incelemeler sonunda eğer bu eksiklikler görülürse en azından bunlar giderilir, oradaki çocuklarımızı bir nebze de olsun korumuş oluruz düşüncesi içerisindeyim.

Bunun ötesinde, özellikle, tabii bize tatbikatla ilgili, ilgili kurum ve kuruluşlardan -hanımefendi de söyledi, değerli milletvekilim de söyledi- talep geldiğinde “Biz yangın tatbikatlarını yapıyoruz.” dediler. Biz de bu araştırma komisyonu olarak bir mecburiyet koyalım. Yani, öğrenci barınma yerlerinde senede bir kere de olsa bir yangın tatbikatının mecbur tutulması, belediye tarafından da yapılması konusunda bence orada da böyle bir önlemin belirtilmesinin faydalı olacağı düşüncesi içerisindeyim. Yani, sonucunda, tabii, özellikle 103 yurt incelemesi yapmışlar İstanbul’da ve yüzde 50’si gerçekten elektriksel ısınma nedeniyle meydana gelen yangın... Dolayısıyla, benim bu önerilerim önemli öneriler. Lütfen, siz ve Komisyon üyeleri tarafından dikkate alınmasını istiyorum.

Bir de bu tür öğrenci barınması yapan yurtlarda, eğitim ve barınma mekânlarında periyodik bakımların her sene yapılabilmesi için meslek odalarının da denetimlerini bence zorunlu hâle getirmemiz lazım. Yani Elektrik Mühendisleri Odası her sene o yurda veya işte öğrencinin barındığı mekâna giderek bu anlamda “Elektriksel ısınmadan meydana gelecek yangına karşı bütün tedbirler alınmıştır.” veya “Şunlar şunlar yoktur.” gibi bu eksikliği tespit eden bir meslek odası raporunun da bence mecburi tutulmasının bu tür önlemler açısından faydalı olacağını düşünüyorum. Aynı şekilde, tabii mekaniksel olarak da mesela kazanların patlaması nedeniyle aynı şekilde yurt binalarında da facialarla karşı karşıya kalıyoruz. O anlamda da hem ısıtma, havalandırma hem de kazan sistemlerindeki aksaklıkların denetimi açısından da Makine Mühendisleri Odasının bir meslek odası olarak denetim raporunun ortaya konmasının bence bu tür kazaların azalmasının önünü açacağı düşüncesi içerisindeyim. Yani, belediyeler belki yeteri kadar denetimi yapamıyor, periyodik kontrolleri yapamıyor ama belediye mecbur tutarsa, işte “Şu yurt veya o öğrencinin barındığı mekân mecburen her sene Elektrik Mühendisleri Odasının veya Makine Mühendisleri Odasının denetim raporunu bana teslim edecek, verecek.” derse en azından belediyenin yanında ikinci bir denetim mekanizması da oluşmuş olur ve bu tür hadiselerin yaşanmasının da önü kesilmiş olur düşüncesi içerisindeyim.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

İsmail Bey'le birlikte de toparlayalım isterseniz, saat 2'ye geliyor çünkü.

Buyurun İsmail Bey.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Atillah Bey'e de teşekkür ediyorum bu güzel bilgilerinden dolayı.

Rıza Bey'le ilgili, o sorularıyla ilgili bazı açıklamalarda bulunacaktım.

Tabii, eski bir binanın yeni yurda çevrilmesiyle ilgili birtakım yönetmelikler var. Öyle her kafasına esen de gidip “Yurt açacağım.” diyemez. Yurt açmak için de hem belediyeler hem Milli Eğitim hem de aynı zamanda da onun alt kurumları olan itfaiye gibi kurumlar da üzerine düşen sorumluluğu bence biliyorlardır diye düşünüyorum. Çünkü şöyle bir olay var: Mesela yağmurlama sisteminden bahsetti değerli arkadaşım Rıza Bey. Ben de diyorum ki şimdi şöyle bir şey çıkıyor ortaya: Teknik geliyor, yeni yangın söndürücü sistemleri var, köpük sistemi var mesela. Acaba bunu şey yapabilmek için her 200 kişiyi aşan kuruma köpük mü koyacağız yoksa yağmurlama sistemi mi koyacağız? Bunların açık açık ifade edilmesi lazım yani bu eksikliklerin giderilmesi lazım diye düşünüyorum. Yalnız, şimdiki yönetmelikte benim bildiğim kadarıyla itfaiyenin üzerine düşen sorumluluğu aldığı kanısındayım. O binaya köpük mü yoksa yağmurlama mı yoksa onun dışında başka bir söndürme sistemi mi olacağını onlar daha iyi bilir diye düşünüyorum ve o şekilde de yapıyorlardır. O açıdan, hak veriyorum, bu kadar öğrenci yavrumuzun kaldığı yerlerin en azından onların yangın ihtimalini ortadan kaldıracak tedbirler almanın görevimiz olduğunu da hep biliyoruz, öyle de olması gerektiğini ifade etmek istiyorum. Bu komisyonda daha çok şeyi tartışacağız, yeni yeni şeyler belki ortaya atacağız. Onu da raporlarımızda ilgili kurumlara bildireceğimizi ifade ediyorum.

Hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Ben son bir şey söyleyebilir miyim Başkanım?

Başkanım, ben, tabii, sayın milletvekili arkadaşımızın köpük veya yağmurlama sistemiyle ilgili olarak tercih meselesini ortaya koymasını anlayamadım. Yani ben şunu demek istiyorum: Biraz önce İstanbul Büyükşehir Belediyesinde itfaiyeden sorumlu Başkan Yardımcısıydı herhâlde Attilah Bey orada bir görüş bildirdi, dedi ki öneriler kısmında: “Eğitim ve barınma mekânlarında yangın güvenlik önlemleriyle ilgili önerilerimizin eski ve yeni tüm mekânlarda aynen uygulanması gerekir.” İşte, o öneriler kısmında tesisatın değiştirilmesi konusu olsun, yangına karşı yağmurlama sistemi olsun, işte, ne bileyim, kazanların periyodik kontrolleri olsun veya işte binanın dayanıklı malzemelerden kullanılmadığının tespiti olsun, bu anlamda biz de araştırma komisyonu olarak 2.489 yurtda eğer bir tespit yapıp bu eksiklikler varsa en azından araştırma komisyonu olarak bu eksikliklerin giderilerek önerilen bize eğitim ve barınma mekânlarında yangına karşı yapılması gereken önerilerin hayata geçirilmesi konusunda biz bir zorlayıcı olalım diye söyledim. Yani ben yoksa köpükmüş, yoksa yağmurlama sistemiymiş, sonucunda orada bir daha bu talihsiz hadiseler yaşanmasın, evlatlarımız can vermesin diye.

Çok teşekkürler, sağ olun.

BAŞKAN – Leyla Hanım, buyurun.

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Kısaca, ben bu denetimlerin yine belediye ve resmi kurumlar aracılığıyla olmasının devam etmesinin gerektiğini düşünüyorum mevzuattaki eksikliklerin tamamlanarak. Meslek odalarına böyle bir imkân açmak bir çıkar çatışmasına da sebep olabilir, buradan bunu bir gelir kaynağı hâline getirebilirler bunu bir ücret karşılığı yapacaklarsa eğer ve buradan da bir çıkar çatışmasına götürülebilir. Bu belki yurt açma noktasında insanların işi yasal yoldan değil de merdiven altı kaçak bir şekilde sürdürmelerine vesile olacak bir çıkmaz hâline de sokulabilir. Bence öneri iyidir ama iyi değerlendirip iyi şartlara bağlamak gerekir diye düşünüyorum veyahut da ücretsiz yapılması gibi bir şarta bağlanabilir.

BAŞKAN – Evet, zaten aslında toplantılarımız ilerledikçe hem eksiklikler nedir veyahut da yapılması gerekenler nedir, bunların hepsi daha net ortaya çıkıyor. Şu anda benim gördüğüm kadarıyla Millî Eğitim Bakanlığı aslında bu yurtlarla ilgili yeni bir yönetmelik, çok sıkı bir yönetmelik yapıyor. Yaptı da hatta, geçen hafta sunumunu da yaptı.

Herhâlde siz yoktunuz Rıza Bey.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Ben yoktum geçen hafta, tutanaklardan aldım o Kemal Bey'in falan konuşmalarını.

BAŞKAN – O sunumda aslında sizin dediğiniz konular da... Leyla Hanım buradaydı. Şöyle: Bazen denetim yapan arkadaşların yangın noktasında veyahut da elektrik noktasında veya mekanik noktasında işin ehli olmadığı için orada neyi denetleyeceğini bilemeyeceği, bu yüzden de denetim sırasında işin uzmanı olan bir elektrik mühendisi, bir makine mühendisi, gerekirse bir itfaiye uzmanı da orada o gün o saatte denetim yapılacağı zaman belediyeden de talep edilebilir, atıyorum Attilah Bey mesela gidebilir veya yetkili biri. Bu konuda zaten böyle bir eksikliğin giderilmesi gerektiği hepimiz tarafından ortak kanaat. Bence bir de Millî Eğitim Bakanlığımızdan Kemal Bey'e bu Attilah Bey'in sunumunu gönderip öneriler kısmında yurt ve barınma amaçlı kullanılan binalardaki öneriler kısmının belki yönetmelikte ele alınmıştır muhtemelen ama bir daha tekrar check edilmesi noktasında iki kurumu yani Türkiye'deki Yangın Yönetmeliği ile yeni çıkacak olan Yurt Yönetmeliği'nin birbiriyle entegre hâle getirilmesi gerektiği, belki de sizin iletişim bilgilerinizi de birbirinize veriniz, bu konuda bir çalışma yapılması doğru geliyor.

Ben toplantıyı bitiriyordum ama hâlâ bir...

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Yani siz dediniz ki: "Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bir yönetmelik çalışması yapılıyor." Aslında yapılan bu yönetmelik çalışması Bakanlar Kuruluna sunuldu ama iki aydan beri bu yönetmelik bir nihai neticeye bağlanmadı. Yani dolayısıyla, orada da bir sıkıntı var.

BAŞKAN – Olur inşallah, belki de bizim bu çalışmalarımız oraya bir katkı sağlayacaktır.

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – İnşallah, onu da belirtmek isterim yani.

BAŞKAN – Leyla Hanım, toparlıyoruz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Bu öğrenci yurtları denetleme boş raporunu istemiştik geçen hafta, şimdi elimize geldi. Burada yangınla ilgili hiçbir denetleme şeyi yok. Ayrı bir rapor daha mı var,

**Adana'nın Aladağ İlçesinde Kız Öğrenci Yurdunda Meydana Gelen Elim Yangın Vakasının
Araştırılması Ve Benzer Acıların Bir Kez Daha Yaşanmaması Ve Kamusal Eğitim Ve Barınma
Haklarının Tüm Öğrencilerimiz İçin Güvence Altına Alınıp Yaygınlaştırılması İçin Alınması
Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu**

09 . 03 . 2017

T: 3

O: 1

ayrı bir evrak daha mı var, bunu bir sorsak ve istesek. Burada yangınla ilgili hiçbir tane madde... Ama yangın aletleri, edevatları, hiçbir şey söylemiyor.

BAŞKAN – Evet, onu geçen hafta da fark etmiştik, çok genel geçer bir tabir kullanmışlar.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Çünkü bir başka rapor var, burada ayrıntılı bir bilgi var gibi gösteriliyor ama burada hiçbir soru yok. Ek bir rapor daha mı var, bir belge daha mı var, onu bir istesek.

BAŞKAN – Peki, ben herkese teşekkür ediyorum katıldığınız için.

Muhtemelen Meclis ara vermeden önce yapacağımız son toplantı gelecek hafta çarşamba günü sabah saat 11.00'de olacak 15'inde, ondan sonra Meclis eğer bir ara verirse...

MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA (Bartın) – Referandum çalışmaları nedeniyle hep bölgelerimizde olacağız Sayın Başkan. O nedenle, yani biraz bu Komisyon çalışmalarını... Siz “9 Mayıs” demiştiniz herhâlde.

BAŞKAN – Şimdi, Meclis ara verdiği zaman bizim de zaten çalışmalarımız doğal olarak ara verecek yani hiçbirimiz gelemeyeceğiz gibi gözüküyor. Ben Başkan olarak gelirim de diğerlerini bilmiyorum.

O zaman gelecek hafta Meclis takvimi de daha net ortaya çıkar, tekrar konuşuruz gelecek hafta.

Çok teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 13.48

